

Als de wijk de ruimte pakt

Gebiedsgericht werken,
tussenstand januari 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Gebiedsgericht werken	4
West.	10
Oost	20
Zuid	30
Oude Wijken	38
Centrum.	46

“Als de wijk de ruimte pakt” verschijnt in een beperkte oplage in print. Daarnaast wordt dit document op de website van de gemeente Groningen gepubliceerd. De online versie heeft als voordeel dat de vele links in dit boekje – naar youtube-, facebook- en andere webpagina’s – actief zijn. Dus als u nu het boekje in handen heeft, dan nodigen wij u van harte uit om ook de online versie te bekijken. Dat is bovendien de makkelijkste manier om het document te delen, liken of van commentaar te voorzien.

Voorwoord

Voor het gemeentebestuur is gebiedsgericht werken één van de belangrijkste pijlers. We willen als bestuur aanspreekbaar zijn voor de Stadjer. Naast de inhoudelijke portefeuille heeft elke wethouder het wijkwethouderschap van één gebied. Afhankelijk van de behoeften en wensen van bewoners en wijken vullen we dit op een eigen manier in.

Deze omslag in werken vinden we belangrijk omdat we zien dat inwoners, bedrijven en instellingen zich anders positioneren in de stad: kritisch en actief. Daar hoort een overheid bij die daar op inspelt. We geven meer ruimte aan Stadjers en ondernemers om kansen te creëren en initiatieven te ontplooiën, zodat de kracht van de stad optimaal tot zijn recht komt.

Maar, we houden ook vast. We weten dat sommige groepen deze ruimte niet makkelijk benutten. We willen een stad zijn waar iedereen tot zijn recht komt. We willen een stad zijn waar mensen naar elkaar omkijken en voor elkaar zorgen. Met een overheid die goed kijkt, luistert en handelt. Niet overal is hetzelfde gewenst of nodig. Het gebiedsgericht werken is dé manier voor de gemeente om verschillend te handelen. Dat gebeurt in de wijken, en op het gebied van sociale, fysieke en veiligheidsvraagstukken.

Van onze ambtelijke organisatie vraagt dit een open en meedenkende houding: gebiedsgericht en flexibel. Ambtenaren die met één been in de samenleving staan en met één been in de organisatie. Ambtenaren die zichtbaar zijn voor de Stadjers in onze wijken. Samenwerken is daarbij het sleutelwoord. In dit boekje laten we een aantal voorbeelden zien van de afgelopen twee jaar. Samenwerking van de gemeente met Stadjers, en andersom. Wij wensen u veel leesplezier,

College van B&W

V.l.n.r. de wethouders Roeland van der Schaaf, Joost van Keulen, Mattias Gijsbertsen, burgemeester Peter den Oudsten, gemeentesecretaris Peter Teesink, wethouders Paul de Rook en Ton Schroor

WIJKBEDRIJF SELV

VOOR EN DOOR BEWONERS

Woordenboek

Wijk-wet-hou-der (*de; m/v; zelfstandig naamwoord; meervoud: wijkwethouders*)

1. Iedere wijk heeft een eigen wijkwethouder. De wijkwethouder heeft contact met de bewoners, ondernemers en organisaties over wat speelt in hun wijken. Naast de inhoudelijke portefeuille richt elke wethouder zich op een van de vijf stadsdelen met de daarbij behorende wijken.

Ge-bieds-team (*het; o; zelfstandig naamwoord; meervoud: gebiedsteams*)

1. Een team met een vertegenwoordiging vanuit verschillende gemeentelijke domeinen (sociaal, beheer en fysiek) en WIJ-teams.
2. Het gebiedsteam werkt samen met bewoners, ondernemers en organisaties om de wijk beter en mooier te maken. Een team dat zorgt voor betrokkenheid van ambtenaren bij initiatieven uit de wijk en betrokkenheid van bewoners bij plannen van de gemeente.
3. De Gemeente Groningen kent vijf gebiedsteams in vijf stadsdelen: West, Oost, Zuid, Oude Wijken en Centrum.

WIJ-team (*het; o; zelfstandig naamwoord; meervoud: WIJ-teams*)

1. Een WIJ-team richt zich op zorg, welzijn, ondersteuning en ontmoeting in de wijk. Voor het individu en het collectief.
2. De Gemeente Groningen kent elf WIJ-teams. De managers van deze teams zitten in de gebiedsteams.

Gebiedsgericht werken

Begin 2015 is de Gemeente Groningen gestart met 'gebiedsgericht werken'. Wat verstaan we hieronder? Hoe hebben we dit in Groningen georganiseerd? En wat betekent dit concreet voor de Stad? Aan de hand van verschillende voorbeelden laten we dat in dit boekje per gebied zien.

Gebiedsgericht werken is niet nieuw. De indeling in stadsdelen en werken aan wijkvernieuwing kennen we al sinds de jaren '90. De afgelopen decennia zijn de wijken in onze stad een stuk verbeterd. Vooral op het gebied van woningen, de openbare ruimte en overlast en veiligheid zijn er flinke stappen gemaakt. In vergelijking met andere grote steden is de leefbaarheid beter, verschillen tussen buurten en wijken in de stad zijn kleiner geworden.

Gebiedsgericht werken betekent dat we als gemeente niet overal hetzelfde doen. Elk gebied (stadsdeel, wijk en buurt) is immers anders. Afhankelijk van het karakter van het gebied, de feiten en cijfers die we kennen en de energie in het gebied bepalen we de rol van de gemeente. In sommige wijken gaat veel vanzelf en zorgen bewonersinitiatieven voor een positieve ontwikkeling van de wijk. In andere wijken is meer aandacht nodig en neemt de gemeente een actievere rol.

Samenwerken

Wel nieuw is dat we anders en meer gaan samenwerken. Niet meer denken dat de overheid het wel oplost. En geen 'wij weten wel wat goed voor u is'. Gebiedsgericht werken betekent dat we als gemeente meer samenwerken: met corporaties, organisaties, marktpartijen en bewoners. Maar ook binnen de gemeente, waarin we steeds meer afstemming zoeken binnen en tussen het fysieke en sociale domein. Als we de scheidlijnen daartussen dunner maken, kunnen we beter samenwerken met bewoners, ondernemers en organisaties. En kunnen we samen op zoek naar oplossingen.

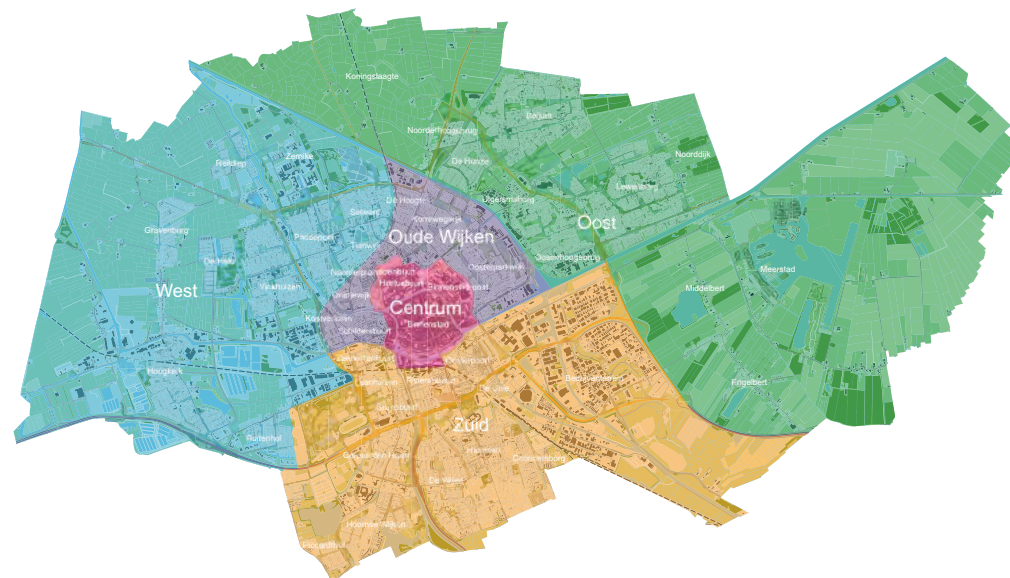
Veranderende rollen

Van oudsher maakt de gemeente plannen en beleid voor de Stad. Op veel van die plannen mogen bewoners reageren en inspreken. Dat verandert niet, al proberen we steeds eerder in het proces intensief in gesprek te gaan. Tegenwoordig maken we ook samen plannen op initiatief van

bewoners of de gemeente, bijvoorbeeld voor de straat. Vaak initiëren bewoners zelf een plan, en heeft de gemeente daar geen of slechts een kleine rol in.

De wijkagenda komt tot stand door te kijken naar wat we van de wijken weten, met behulp van wijkcompassen en stadspanel-enquêtes. En door samenwerking van de gebiedsteams met wijkbewoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers. In de wijkagenda wordt bepaald aan welke vraagstukken en kansen gewerkt gaat worden. In het gebiedsprogramma wordt vastgelegd hoe dat gebeurt en hoeveel budget er beschikbaar is.

We werken eraan dat bewoners zelf meer zeggenschap krijgen over onderwerpen die de eigen leefomgeving aangaan. We maken mogelijk dat bewoners de gemeente uitdagen om een gemeentelijke taak zelf uit te voeren omdat ze dat beter, goedkoper of met meer betrokkenheid kunnen. In elk gebied experimenteren we met verschillende vormen van zeggenschap en betrokkenheid.

Als de wijk de ruimte pakt

Met dit boekje laten we zien wat we de afgelopen periode hebben gedaan en wat we de komende periode kunnen verwachten in de verschillende stadsdelen. We beginnen met een blik op onze kennis over buurten en wijken. Met behulp van stadspanel-enquêtes en gemeentelijke data ontwikkelen we wijkcompassen. Deze leveren een schat aan informatie over de wijken.

Per stadsdeel laten we goede voorbeelden zien van gebiedsgericht werken. Voorbeelden waarin samenwerking in het gebied tussen gemeente, bewoners en ondernemers centraal staat. Soms gaat dat stroef, soms gaat dat verrassend snel en succesvol. Deze voorbeelden zijn maar een kleine greep uit dat wat speelt in de gebieden. De gebiedskaarten laten nog meer zien, en zijn continu in ontwikkeling. De stad is immers nooit af.

Hoe hebben we dit georganiseerd?

Samen met de stad, samen met bewoners, vinden we uit wat een goede manier van samenwerken is voor elk gebied. Wijkwethouders, gebiedsteams en WIJ-teams zijn hiervoor het aanspreekpunt. Via deze teams worden ideeën en initiatieven vanuit de wijk samengebracht met de opgaves van de gemeente.

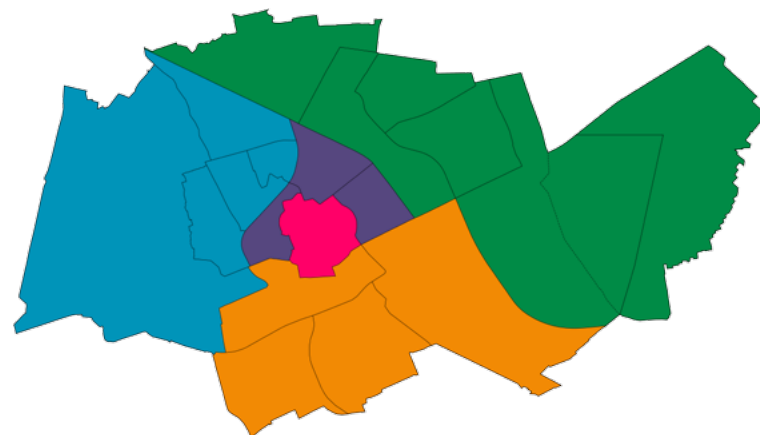
De 11 WIJ-teams zijn georganiseerd in de wijken, dichtbij Stad'ers. Zij richten zich op zorg, welzijn, ondersteuning en ontmoeting in de wijk. Voor het individu en het collectief. De vijf gebiedsteams leggen de verbinding tussen de gemeentelijke organisatie, de WIJ-teams en de bewoners, ondernemers en organisaties in de Stad.

Contact

 gemeente.groningen.nl/wijken

 wij.groningen.nl

 14 050

West

Gebiedsteam West

Stadsdeelcoördinator Peter Wijnsma
peter.wijnsma@groningen.nl
06 22 79 08 47

WIJ Hoogkerk

De Verbetering 3
050 367 45 66

WIJ Selwerd

Eikenlaan 288-6
050 367 42 20

WIJ Vinkhuizen

Siersteenlaan 480-5
050 367 6303

Oost

Gebiedsteam Oost

Stadsdeelcoördinator Ruud van Erp
ruud.van.erp@groningen.nl
06 13 07 41 10

WIJ Beijum

Isebrandtsheerd 96
050 549 71 31

WIJ Lewenborg

Kajuit 4
050 367 4002

Zuid

Gebiedsteam Zuid

Stadsdeelcoördinator Eric Mooij
eric.mooij@groningen.nl
06 53 58 76 81

WIJ Rivierenbuurt

Merwedestraat 54
050 367 64 00

WIJ Corpus den Hoorn

Paterswoldseweg 267
050 367 74 50

WIJ De Wijert

P.C. Hoofthoek 1
050 367 91 20

Oude Wijken

Gebiedsteam Oude Wijken

Stadsdeelcoördinator Chris Niemeijer
chris.niemeijer@groningen.nl
06 20 01 78 43

WIJ Korrewegwijk

Floresplein 19
050 367 40 06

WIJ Oosterparkwijk

Klaprooslaan 120
050 367 89 60

WIJ Schilderswijk/Centrum

Oosterstraat 48-2
050 367 72 02

Centrum

Gebiedsteam Centrum

Stadsdeelcoördinator Ron Torenbosch
ron.torenbosch@groningen.nl
06 53 57 81 44

WIJ Schilderswijk/Centrum

Oosterstraat 48-2
050 367 72 02

Wat weten we van de wijk?

Wijkkompassen

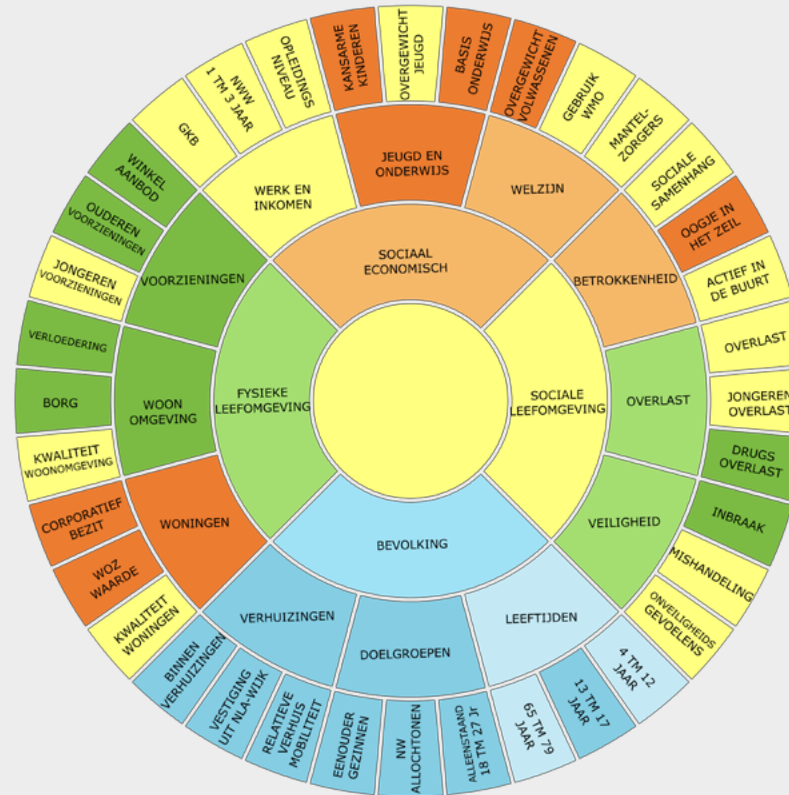
In 2015 hebben we nieuwe wijkkompassen voor 43 wijken in de stad gemaakt. Deze Wijkkompassen laten de huidige stand van zaken zien en de ontwikkeling in de periode 2008-2014. Met behulp van de wijkkompassen kunnen we ook stadskarten maken die de verschillen tussen de wijken in de stad laten zien.

 os.groningen.nl/basismonitor

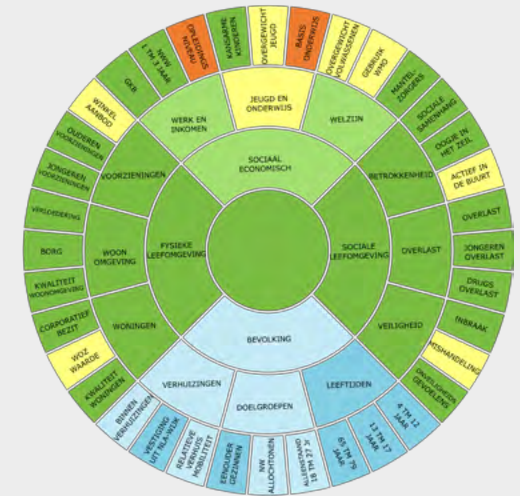
De Wijkkompassen liggen aan de basis voor de ontwikkeling van de basismonitor StadKompas. Dit is het gemeentelijke databestand waarin alle gegevens over de stad en haar inwoners zijn opgenomen. In het voorjaar van 2017 volgen er nieuwe wijkkompassen.

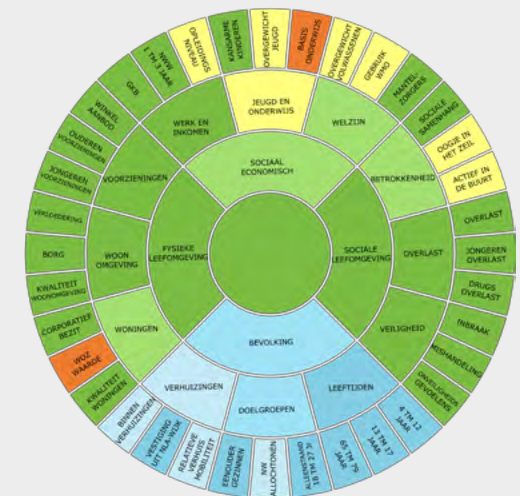
Hoe gaat het in de wijk?

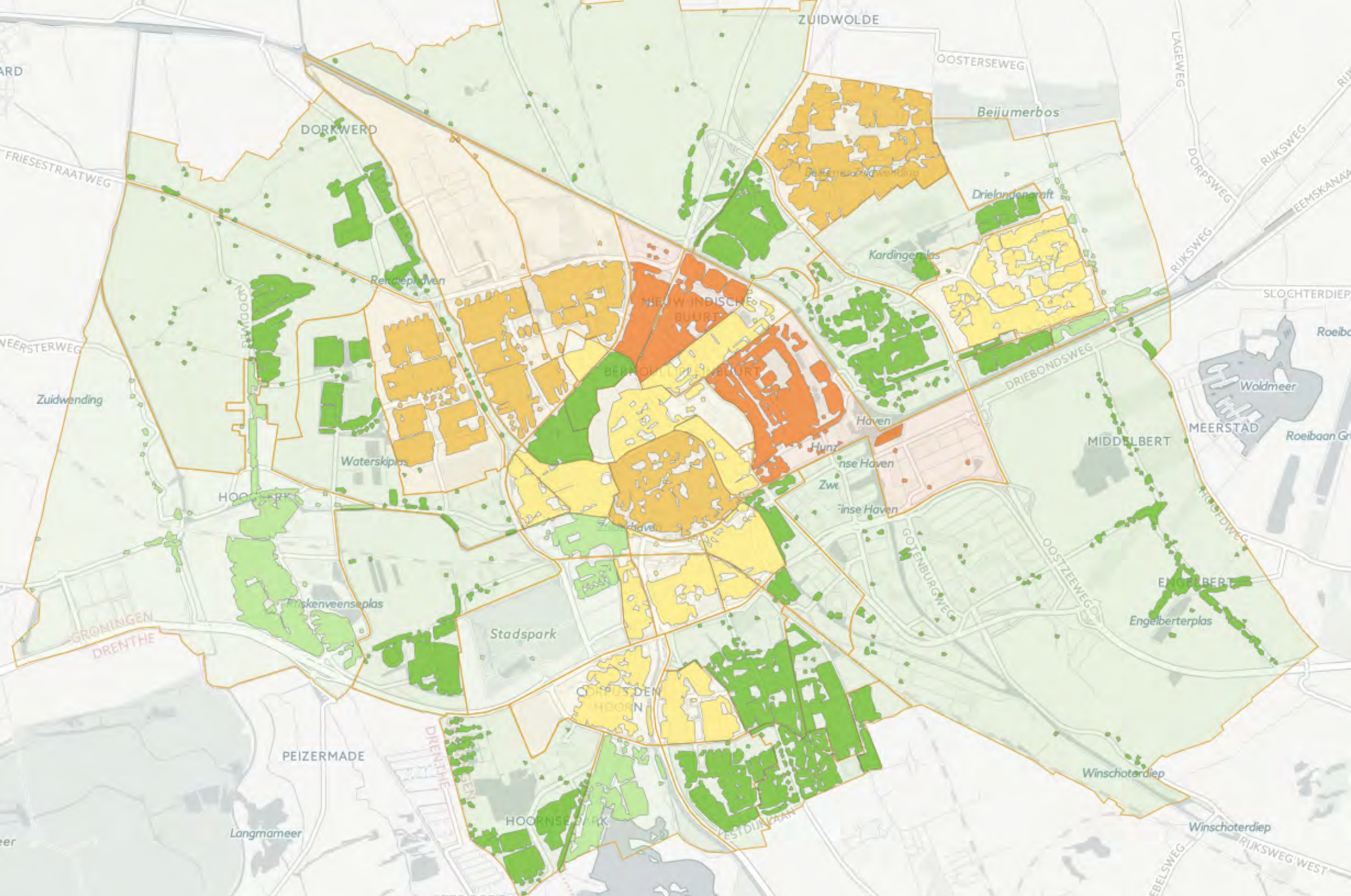
Standkompas: de situatie van Tuinwijk t.o.v. de stad in 2014. De kleuren van de indicatoren in de buitenste ring geven aan hoe de score in een wijk verschilt van de gemiddelde score.

Ontwikkelingskompas: de ontwikkeling van Tuinwijk in de periode 2008-2014

Relatief Ontwikkelingskompas: de ontwikkeling van Tuinwijk in de periode 2008-2014 ten opzichte van de stedelijke ontwikkeling in diezelfde periode.

Leefbaarheidsonderzoek

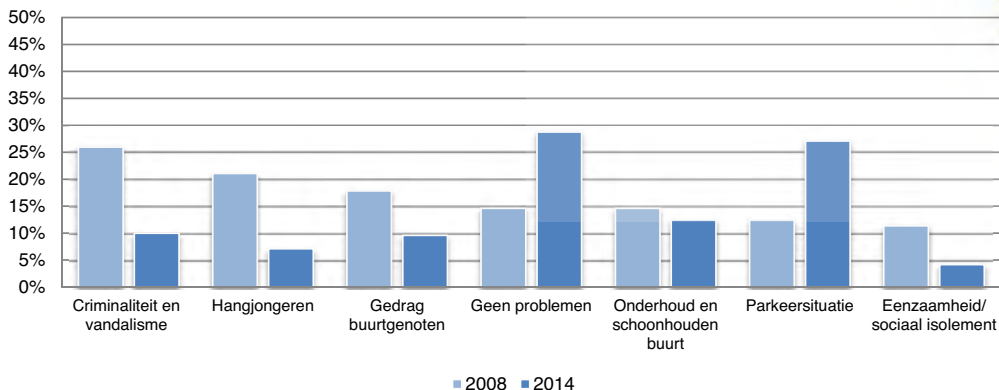
Een belangrijk onderdeel is het Leefbaarheidsonderzoek (monitor Leefbaarheid en Veiligheid). Dit onderzoek voeren we eens per 2 jaar uit onder ruim 7000 inwoners van de stad. Op deze manier houden we bij wat wijkbewoners van hun woon- en leefomgeving vinden.

Stadspanelenquête 2016

In mei 2016 hebben we de leden van het Stadspanel twee vragen gesteld. Wat vinden zij leuk aan de wijk waar ze wonen? En welke zaken verdienen meer aandacht in hun wijk? 3000 Stadspanelliden hebben deze enquête ingevuld en de resultaten daarvan zijn per wijk letterlijk in beeld gebracht door middel van woordwolken. De resultaten voor alle wijken zijn online te vinden bij [Onderzoek en Statistiek Groningen](#)

→
 Waarvan vinden
 bewoners van Tuinwijk
 dat er aandacht aan moet
 worden geschonken?

Belangrijkste problemen Tuinwijk

Monitor Leefbaarheid en Veiligheid: de opvatting van bewoners van Tuinwijk over problemen in de wijk (2008-2014)

Een lang gekoesterde wens

Begin 2016 werd een nieuw wijklokaal in de Reitdiepwijk in gebruik genomen. Daarmee ging een lang gekoesterde wens van de wijkvereniging in vervulling. "Toen er plannen kwamen voor een tweede uitbreiding van de school zeiden we: we gaan NU schrijven, zodat ze ons niet kunnen negeren" herinnert Leanne Nieuwenhuis van de wijkvereniging zich. "Vervolgens gaat er lange tijd overheen. Je denkt potverdikkeme, er gebeurt hier ook helemaal niks!" Maar zie, het geduld en de volharding van de wijkvereniging zijn uiteindelijk beloond. In april vond de officiële opening plaats, met de onthulling van een bijzondere mozaïekbank door wijkwethouder Paul de Rook. Leanne Nieuwenhuis: "Zeker, ik heb ook steun bij de gemeente gevoeld, en enthousiasme voor onze plannen."

West

Dit gebied bestaat uit het dorp Hoogkerk, de oudere stadswijk Tuinwijk, de drie naoorlogse uitbreidingswijken Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen en de vier VINEX-uitbreidingswijken Buitenhof, Gravenburg, de Held en Reitdiep aan de rand van de stad.

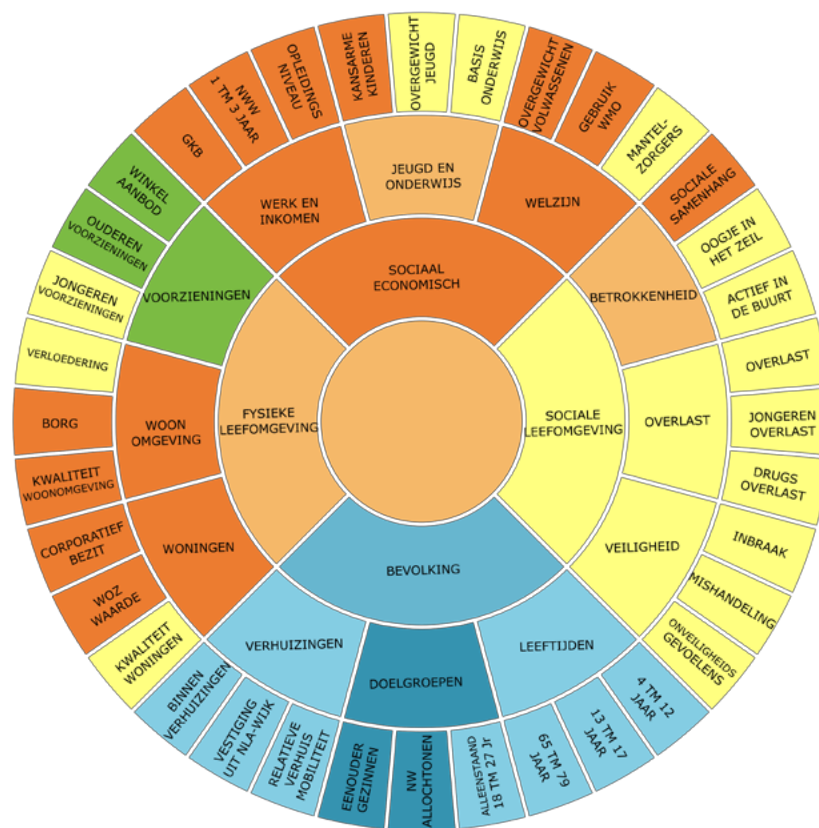
Een groot deel van de inwoners woont in één van de drie naoorlogse uitbreidingswijken met de karakteristieke stempelstructuur. Deze wijken krijgen op het gebied van woon- en leefbaarheid extra aandacht. De afgelopen jaren heeft er in Paddepoel, Vinkhuizen en Tuinwijk grootschalige wijkvernieuwing plaatsgevonden. In Selwerd is dit tot dusver niet gebeurd.

In Vinkhuizen heeft de wijkvernieuwing veel opgeleverd. De voorzieningen in de wijk zijn sterk verbeterd. De kwaliteit van de openbare ruimte is toegenomen en de ervaren overlast is behoorlijk afgenomen. We moeten helaas ook constateren dat de wijk nog relatief slecht blijft scoren in vergelijking met andere delen van de stad. Met name op het gebied van armoede, opvoeden, gezondheid en veiligheid. WIJ Vinkhuizen richt zich voor 2017 op deze onderwerpen. Ook wonen er in de wijk, net als in Paddepoel en Selwerd, relatief veel ouderen.

In Paddepoel heeft de samenwerking met woningcorporaties in het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA) de afgelopen jaren zijn vruchten afgeworpen. De wijk staat er beter voor dan een aantal jaar geleden. In bepaalde delen van de wijk is echter nog sprake van samengestelde problematiek: kwetsbare huishoudens, overlast en onveiligheid.

In tegenstelling tot de omliggende wijken is er in Selwerd geen grote fysieke wijk-

vernieuwing geweest. De wijk vraagt echter wel om aandacht van de gemeente, samenleven en samenwerken gaat er niet vanzelf. In 2013 is een ontwikkelplan vastgesteld met een andere koers. Hierin hebben bewoners en partners in de wijk een grote rol. Bijvoorbeeld in de ontwikkeling van het Wijkbedrijf Selwerd. In het wijkkompas is te lezen dat de kwaliteit van de sociale leefomgeving sindsdien vooruit gaat.

[Wijkkompas Selwerd](#)

aantal inwoners **47.387**

oppervlakte stadsdeel (ha) **2.828**

bevolkingsdichtheid (inw/ha) **16,8**

Wijken:

- Hoogkerk
- Leegkerk
- Dorkwerd
- Gravenburg
- De Held
- Reitdiep
- De Buitenhof
- Vinkhuizen
- Selwerd
- Paddepoel
- Tuinwijk

Wijkwethouder: Paul de Rook

WIJKINITIATIEVEN

DORKWERD

- Snelheidsbeperkende maatregelen Dorkwerd

REITDIEP

- Verkeersmaatregelen Reitdiep
- Wijkgebouw Reitdiep (gereed)

HOOGERK

Vervolg gebiedsvisie West

- Afgestemd sportaanbod
- Historische haven
- Speelwerd (doe-, speel- beleefplek oude wierdenlandschap)
- Verkeersmaatregel Roderwolderdijk
- Wijktafel

GRAVENBURG

- Heldenburcht (jongerenplek)
- Verbreden Fietspad De Held/Gravenburg

RUSKENVEEN

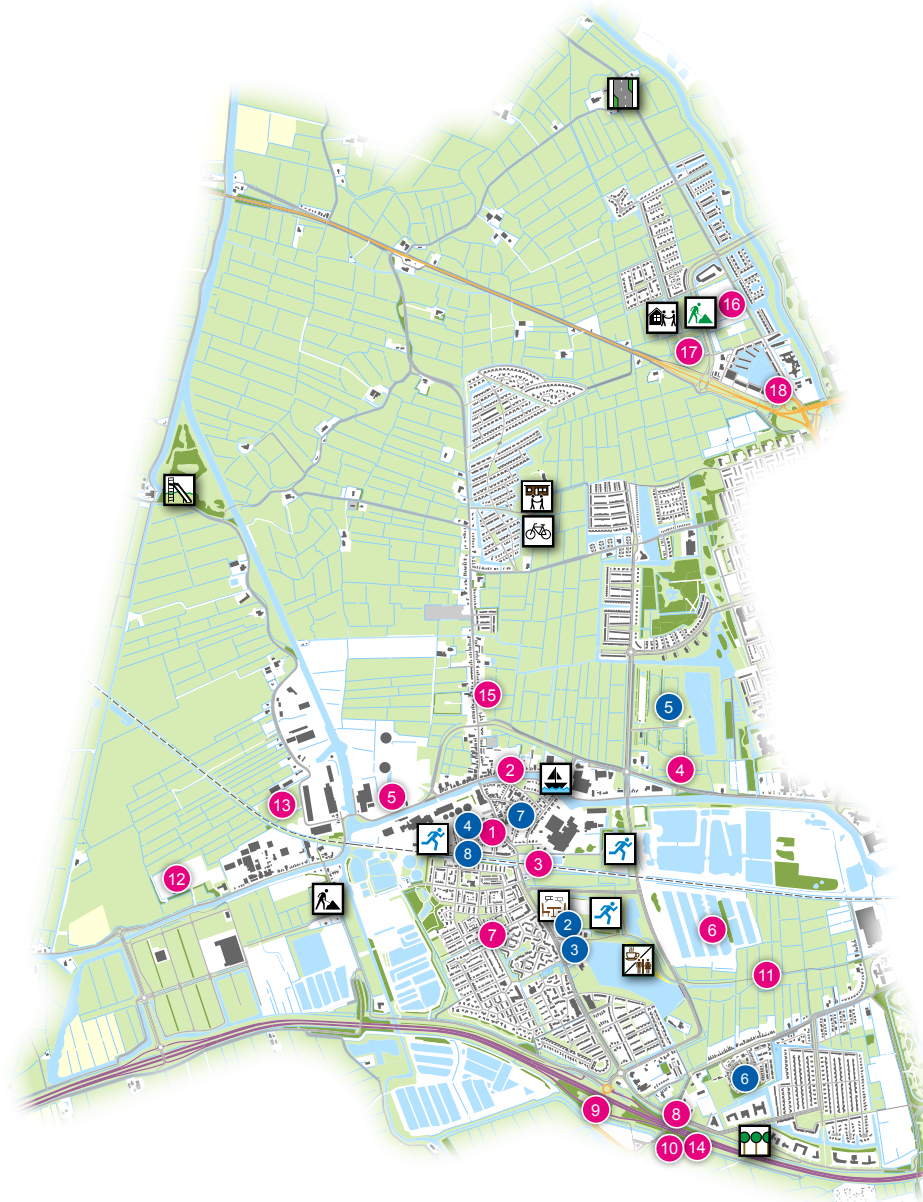
- Voorzieningengebouw Ruskenveense Plas

KRANENBURG

- Groenplan Kranenburg

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- Sportvisie Hoogkerk
- Ombouw Vensterschool naar WIJ-functie
- Huisvesting wijkteam in voormalig wijkpost
- Groot onderhoud Suikerbuurt
- Tuin in de Stad
- Herinrichting speelplek De Kring
- Speelplaats de Halm
- Speelplaats bij VHH

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

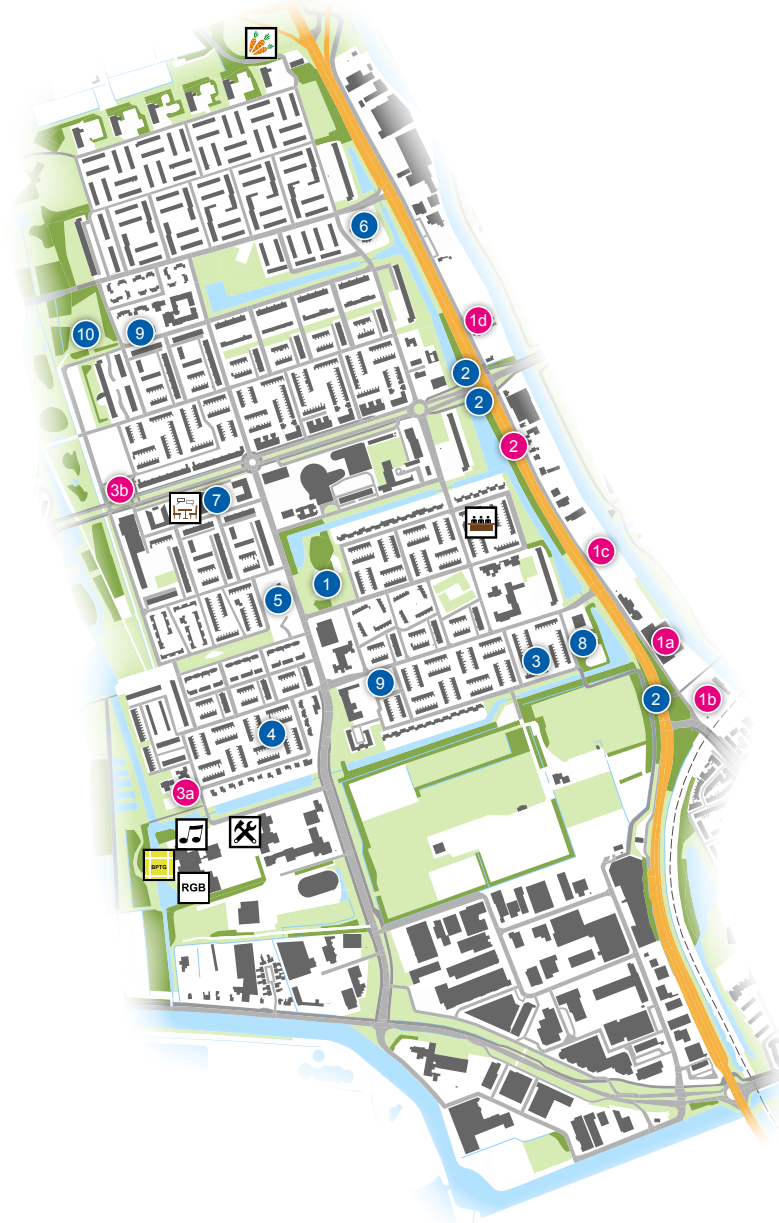
- Suikerbuurt:
 - Woningverbetering
 - Verbeteren grondwaterstand
 - Maatregelen openbare ruimte
- Herinrichting Hoendiep: 30 km/h zone
- Station Hoogkerk + spoorverdubbeling
- Crematorium
- Ontwikkeling Suikerfabriek
- Ontwikkelingen Suikerunieterrein
- Actualisatie bestemmingsplan Hoogkerk Zuid
- Tunnel OV
- Aanpassen rotondes
- Uitbreiden P&R + hotel
- Fietspad Hoogkerk-Groningen (gereed)
- Uitbreiding Trafostation Vierverlaten
- Ontwikkeling Zonnepark
- Busopritten (Aanpak Ring Zuid)
- Ontwikkeling nieuwbouw woningen Kerkstraat
- Ontwikkeling nieuwbouw Reitdiep fase 3 en 4 (woningbouw)
- Ontwikkeling P&R Reitdiep
- Ontwikkeling woningbouwlocatie Festivalterrein

PROGRAMMA STADSBEHEER

- Vervangen speeltoestel: Gabriëlstraat, Hoendiep zwembad
- Aanvullen boomstructuur: Reddingusweg
- Vervangen deel oeverbeschoeiing Hoendiep
- Asfalteren rijbaan: Jan Ensinglaan
- Herstraten rijbaan, schilderen leuningen: H.N. Werkmanstraat
- Ruskenveense plas: Opknappen helofytenfilter en mogelijk baggeren recreatieplas
- Vernieuwen leuningen Zuiderweg
- Vervangen speelplekken in overleg met bewoners:
 - De Ploeglaan
 - Gabriëlstraat
 - Roelofsstraat
 - Ten Oeverlaan
 - Daniël Ruynemanlaan
- Vervangen speeltoestellen Gravenburg:
 - Lutherstraat
 - Mollerstraat
- Herstel Wegen/trottoir:
 - Siersteenlaan (De Held)
 - Hunzingolaan (Buitenhof)

WIJKINITIATIEVEN

- **Backbone** (theater, kunst, muziek, dans, etc)
- **SCN** (technisch & creatief jeugdcentrum)
- **Roeg Boys** (ondersteuning wijkinitiatieven, jeugdthonk, repair café, etc)
- **Pleincommissies**, bijv. MaRaGo
- **Volkstuincomplex Golden Raand**
- **Buurtpreventieteam**
- **WOV: Wijk Overleg Vinkhuizen**

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1** Ontwikkeling Reitdiepzone, jongerenhuisvesting
 - a) Woldringlocatie
 - b) ACM-locatie
 - c) GEM-beton
 - d) BRIVEC
- 2** Verkenning Ring West
- 3** Nieuwbouwlocaties woningbouw:
 - a) Vuursteenlaan
 - b) Siersteenlaan/Opaalstraat

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1** Herinrichting Diamantlaan (Bewegende Stad, Skatebaan)
- 2** Tunnels (veiligheid)
- 3** Zomeraanpak Zilverlaan
- 4** Gein op het Plein Zandsteenlaan
- 5** Vinkhuys (multicultureel centrum, WIJ-team)
- 6** De Wende (buurtcentrum)
- 7** Vensterschool
- 8** Speeltuin de Apekooi
- 9** NOVO Wooncomplex (begeleid wonen)
- 10** Kinderboerderij

PROGRAMMA STADSBEHEER 2016

- Vervangen speeltoestellen**
 - Bergkristalstraat
 - Brijlantstraat
 - Diamantlaan
 - Kaliumstraat
 - Magnesiumstraat
 - Opaalstraat
 - Spinelstraat

Wijklokaal Reitdiep

Met de onthulling van een mozaïekbank opende wijkwethouder Paul de Rook in april het nieuwe wijklokaal van de Reitdiepwijk. Daarmee ging een lang gekoesterde wens van de wijkvereniging in vervulling. De wijkvereniging nam het initiatief voor het wijklokaal en is er eigenaar van. Dankzij een jarenlange lobby, een gemeente die het experiment aan wilde gaan, de medewerking van O2G2 en van veel wijkbewoners is het wijklokaal tot stand gekomen.

“Wij doen alles op basis van vrijwilligheid. Wij vinden dat niet erg, we willen dat wijklokaal in onze wijk.”

Jan Mulder, voorzitter Wijkvereniging Reitdiep

De Reitdiepwijk had al jaren behoefte aan een plek waar kan worden gepraat en gewerkt. In de wijk wonen actieve en initiatiefrijke mensen. Zo worden er sinds een

aantal jaren wekelijks activiteiten voor jong en oud georganiseerd door de commissie Cultuur en Sport van de wijkvereniging Reitdiep. Van yoga voor volwassenen tot vloten bouwen voor de jeugd. Laagdrempeilig en tegen kostprijs zodat iedereen kan meedoen. Deze activiteiten vonden vanwege ruimtegebrek op diverse locaties plaats, zelfs buiten de wijk.

“De wijkvereniging en O2G2 realiseren de bouw zelf, zonder bemoeienis van de gemeente. Het enige wat wij doen is een beetje steunen, stimuleren en faciliteren. Je moet gezamenlijk optrekken, dat is het verhaal.”

Sikko Postma, projectleider Gemeente Groningen

Na een tip van een bewoner dat er noodlokalen werden gebouwd is de wijkvereniging in gesprek gegaan met Gebiedsteam West.

Het gebiedsteam deed een voorstel aan de wijkvereniging: Als jullie het als wijkvereniging lukt om één van de noodlokalen te gebruiken als wijkgebouw dan hebben jullie onze medewerking, en stellen wij ook wat financiële middelen beschikbaar.

De wijkvereniging heeft zelf ook meebetaald en speelde een bijzondere rol in het proces door zelf de rol van opdrachtgever en projectleider op zich te nemen, in

nauwe samenwerking met de gemeente en O2G2 (Openbaar Onderwijs Groep Groningen).

Best een ingewikkelde taak voor een wijkvereniging om alle neuzen dezelfde kant op te laten staan: de gemeente, schoolbesturen, andere gebruikers van de school en O2G2 die de gebouwen beheert en verhuurt.

Maar het is gelukt. In het voorjaar van 2015 is het wijklokaal geopend. De wijkvereniging vroeg met een prijsvraag aan de wijk welke naam het lokaal moest krijgen. Dit is Rietvogel geworden.

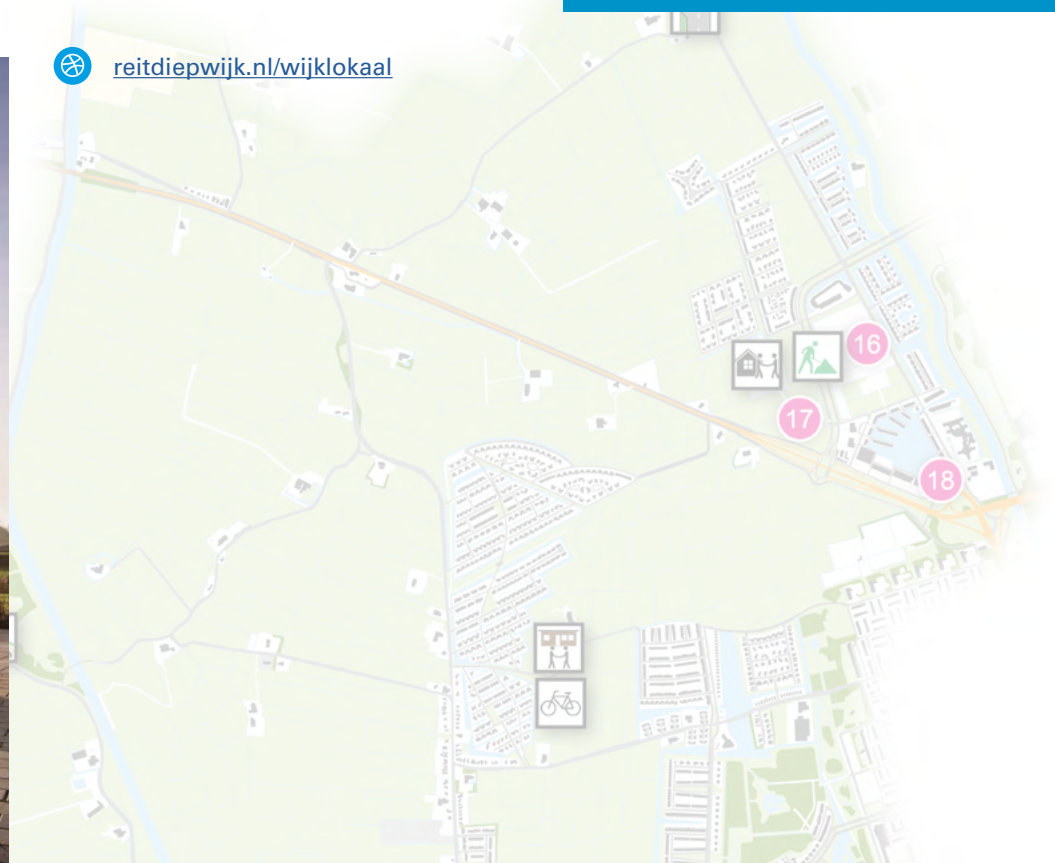

“Zaken doen met de wijkvereniging die mede-eigenaar is: voor O2G2 is dat een nieuwe ervaring. O2G2 is gewend om te bepalen, nu gaat het in overleg.”

Haye Stellingwerf, projectleider O2G2

reitdiepwijk.nl/wijklokaal

CO-CREATIE PADDEPOEL

- Bouw & Duurzaamheid**
 - a. Ontwikkelen bouwplan Paddepoel
 - b. Info-centrum duurzaamheid in winkelcentrum
 - c. Ontwikkelen Demo-woning
- Moestuinen & Groene wandelroutes**
 - a. Uitwerking plannen voor moestuinen en groenstroken
 - b. Uitwerking plannen voor thematische wandelroutes
- Kinderen maken de toekomst**
 - a. Kinderen maken toekomstplannen voor de wijk (Bisschop Bekkerschool)
 - b. Ontwikkelen kindermanifest
- Kunstroute**
 - a. Opzet kunstroute Paddepoel
- Sport & Recreatie**
 - a. Outdoor fitness
- Veiligheid & Verkeer**
 - a. Opzet verkeerscirculatieplan noordoost paddepoel
- Wijkwerken**
 - a. Grand café Bernlef
 - b. Onderhoud tuinen Blauwborgje
- Toekomst winkelcentrum**
 - a. Overleg met ondernemersvereniging
- Wijknet jongeren en studenten (WIJS)**
- Sociale Cohesie** (bij. huisbezoeken Planetenflats)

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Spelcontainer (a. spelcontainer vast, b. spelcontainer mobiel)
- 2 Vreedzame wijk - Verlengde schooldag - Brugfunctionaris
- 3 Repaircafé in Bernlef
- 4 Boodschappendienst – Noorderbrug
- 5 Alzheimercafé – Blauwbörgje
- 6 Huiskamer Caspomor – voor bewoners van Caspomorflats

Jeugd

- Wijken voor jeugd
- Huiskamer (Huiskamerproject – naschoolse opvang van Sksg/MJD voor heel kwetsbare kinderen)
- Homestart (voorlezen, jeugdmaatjes) (Humanitas)
- Groningen Fit (Selwerd)
- Bslim (Bewegen voor kinderen, Schoolsportclub, buurtsportwerkers, Verenigingscoaches)
- KIWI

Maatschappelijke participatie

- Venstercafé – Novo
- Multiculturele vrouwengroepen – Jasmijn/MJD
- Thuisadministratie (Humanitas)
- Samenwerking kerken op het terrein van WMO
- Hulpdienst (klussen/boodschappen/vervoer) – Humanitas
- Loopgroep vrouwen (moeders, relatie CJG, leefstijl en overgewicht)
- Wijkwerken – Novo, Iederz, Werkpro, Lentis

Armoedebestrijding

- Taalpunt – Humanitas/Alfacollege

Zorg

- Ontwikkeling Wij-team Selwerd (valt Paddepoel onder)
- Samenwerking NOVO in frontoffice vensterschool en STIP
- Mantelzorgondersteuning (- spreekuur, -mantelzorgondersteuning, -activiteiten) (Humanitas)

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Ontwikkelingen winkelcentrum en omgeving, bijv:
 - a. nieuwbouw Trefkoel (Nijestee, start 2016)
 - b. renovatie Castorflat (Lefier, gereed)
 - c. Rabotoren (Lefier, planvorming)
 - d. GAK-locatie (Nijestee, planvorming)
- 2 Ontwikkelingen nieuwbouw jongerenhuisvesting Reitdiepzone, bijv:
 - a. Woldring-locatie (Woldring, planvorming)
 - b. ACM-locatie
 - c. Gem-beton
 - d. Brivec
 - e. Strukton-locatie
- 3 Nieuwbouw jongerenhuisvesting Zonnelaan (van Wijnen, gereed)
- 4 Fietspadenplan, 'Slimme Route' (gemeente)
- 5 Renovatie/Energieproject (nul op de meter) Pleiadenlaan (Lefier, gereed)
- 6 Zon 3, nieuwbouwwoningen (Nijestee)
- 7 Ontwikkeling geothermie/aardwarmte (gemeente/waterbedrijf, besluitvorming 2016)
- 8 Bessemoerpark (gemeente, gereed)
- 9 Verkenning Ring West

PROGRAMMA STADSBEHEER 2016

Vervangen Speeltoestellen:

- Avondsterlaan
- Capellastraat
- Capellastraat
- Noorderkroonstraat
- Schorpioenstraat
- Uranusstraat
- Weegschaalstraat
- Wilgenlaan

Asfalteren rijbaan:

- Algollaan
- Capellastraat
- Castorstraat
- Draakstraat
- Eenhoornstraat
- Hagedisstraat

Herstel Gazon:

- Mutua Fidesstraat
- Venuslaan

WIJKINITIATIEVEN

- **Moestuin "de gelderse es"**
- **Multiculturele vrouwengroep** (workshops, lezingen etc.)
- **Welkom in de buurt** (CaPoMo-flats), is gestopt
- **Iepenlaan: initiatief voor ontmoetingsactiviteiten** (geen budget)
- **Plan opknappen binnenterrein Hazelaarstraat**
- **Kinderactiviteiten** (wijkcentrum de berk)
- **Atelierroutes en exposities** (bibliotheek) (geen budget meer)
- **Kinderspelweek in de zomer** (buurt en speeltuinvereniging) (geen financiering meer)
- **Buurtbuffet**
- **Lentekriebels**
- **Noorderstation: wijkinitiatief vanuit bewoners De Plantsoenbuurt**

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1** Wijkbedrijf
- 2** Vensterschool
 - BSO (i.s.m. SKSG en Elker)
 - Bslim
 - Schoolsportclub SPT
 - Vreedzame school/wijk
 - Kinder- en jeugdwerk
- 3** Zwembad de Parrel
 - Zwemmen voor niet westerse Vrouwen en kinderen (ruim 140 deelnemers per middag)
 - Extra begeleiding voor het aanvragen van bv. zwemvignet en andere regelingen.
 - KIWI: Kind in de Wijk: schoolzwemmen
- 4** Basisscholen Wegwijzer en Pendinghe
 - Inzet Brugfunctionaris
 - Fruit op deze scholen
 - Wegwijzer - lunch op school
 - Project: jonge ontwerpers Kindpakket
- 5** Spelcontainer Hazelaarstraat (is gestopt)
- 6** Energiecoaches: adviseren minima over energiebesparende maatregelen (is gestopt)
- 7** Groningen Fit/Sportplein
 - Park Selwerd aantrekkelijker maken voor spelen/recreëren
- Overige projecten**
 - Serviceteam gericht op alle minima
 - Huiswerkbegeleiding

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1** Nieuwbouw Zinn en Patrimonium, inclusief park
- 2** Fietsroutes
- 3** Nieuwbouw moskee
- 4** Aardwarmte / geothermie
- 5** Renovatie Duindoornflat
- 6** Jongerenhuisvesting Hunzerheem
- 7** Bestemmingsplan Park Selwerd
- 8** Uitbreiding winkelcentrum Paddepoel
- 9** Nieuwbouw GAK-locatie
- 10** Nieuwbouw Rabotoren
- 11** Sociale Aanpak 30 km/u zones
- 12** Verkeersonderzoek Eikenlaan

PROGRAMMA STADSBEHEER 2016

- Herstraten trottoirs:
 - Bremstraat
 - Hofje Magnoliastraat
- Vervangen speelvoorziening:
 - Nabij Elzenlaan 97
 - Hofje Magnoliastraat
 - Nabij Iepenlaan 49
- Vervangen zitgelegenheid Hofje Magnoliastraat
- Schilderen brugleuningen Park Selwerd

Wijkbedrijf Selwerd voor de buurt en door de buurt

Het wijkbedrijf Selwerd geeft al ruim anderhalf jaar actief vorm aan 'eigenaarschap'. Eigenaarschap is één van de pijlers uit het wijkontwikkelingsplan Selwerd 2013 – 2023 dat we als gemeente hebben opgesteld. De betrokken bewoners en medewerkers van het wijkbedrijf leveren wijkdiensten voor en door de wijk. Het wijkbedrijf ondersteunt bewoners die met een plan voor de wijk aankloppen, zodat ze dit samen met anderen in de buurt kunnen realiseren. Het doel van het wijkbedrijf is eenvoudigweg om het leven in Selwerd fijner te maken door meer voor elkaar te doen en samen de wijk te verbeteren.

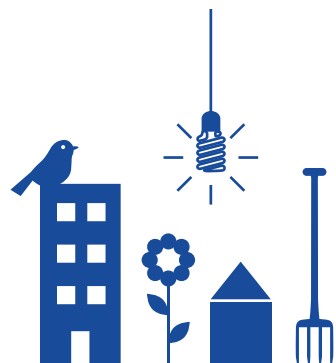
Dat lukt. Het wijkbedrijf ondersteunt vele initiatieven en er komen voortdurend nieuwe bij. Bewoners initiëren plannen voor de wijk op het gebied van ontmoeting, werkgelegenheid en ondernemerschap. Het wijkgildeproject past bij dit streven en is bedoeld om MBO-leerlingen een werkervaringsplaats te geven. Het wijkgilde kwam met het idee leerlingen stage te laten lopen bij mensen thuis. Thuiszorgorganisatie Zinn zag wel wat in dit idee en ging samenwerken met het wijkgilde. En zo doen leerlingen nu werk-

ervaring op bij mensen die niet (meer) in aanmerking komen voor huishoudelijk hulp. Inmiddels heeft ze haar diploma gehaald, maar Alqiimas Yacub Harum werkte met veel plezier bij mevrouw Timmerman. "Ik vind het leuk om oudere mensen en mensen met grote gezinnen te helpen." Alqiimas is een doorzetter. Elke dag stond ze om 5 uur op om de bus te kunnen

halen. De lessen zijn 's ochtends vroeg en 's middags. Tussendoor lopen zij en haar medeleerlingen stage en doen ze werkervaring op.

Mevrouw Timmerman (95) was bijzonder te spreken over Alqiimas. "Ik ben zo wijs met dat wichtje. Als ze de keuken heeft gedaan dan glimt de gootsteen zo mooi. Dan ga ik mijn handen maar wassen in de

WIJKBEDRIJF SELWERD

badkamer. Het zou verrukkelijk zijn als ze kon blijven. Maar ze krijgt haar diploma en ze gaat verder leren.”

Het Wijkbedrijf is niet alleen een plek om arbeidsvaardigheden te oefenen, maar haalt mensen ook uit hun isolement. Arjen Jager is huismeester bij het wijkbedrijf, waar hij een participatiebaan heeft. “Vergelijken bij toen is mijn leven nu een feestje”

zegt hij. “Ik werkte bij KPN als planner, maar dat werk werd overbodig, ik kreeg ontslag.” Hij vertelt dat sollicitaties op niks uitliepen. “Ik was 50 – alleen maar afwijzingen. Uiteindelijk kwam ik in een isolement en werd ik somber. Een onderzoeker van de gemeente kwam langs, ze wees me op het wijkbedrijf. Ik wilde wel vrijwilligerswerk gaan doen. Het idee van een betaalde baan had ik losgelaten. Ze zochten nog een huismeester voor het Wijkbedrijf. Het is erg leuk, alles een beetje in de gaten houden. Ik heb een technische achtergrond, ik bemoei me overal mee. Mijn netwerk wordt groter. Ik heb het gevoel dat ik weer wat bijdraag en dat geeft me ontzettend veel energie.”

Uitgangspunt van het wijkbedrijf is dat bewoners zelf (wijk)diensten ontwikkelen en leveren, o.a. op het gebied van leefbaar-

heid, armoede, energie, werk & inkomen, opleiding, groen en zorg. De grenzen tussen gemeente, organisaties, ondernemers en bewoners vervagen. Samen wordt er maatschappelijke waarde gecreëerd. Haaije Koenders heeft, als startende zelfstandig ondernemer uit de wijk, de Gemeente Groningen uitgedaagd om werkgelegenheid te creëren met ‘Ondernemend Selwerd’. Haaije bouwt aan een netwerk in de wijk en creëert flexplekken en vergaderruimtes voor startende ondernemers. De concrete uitdaging is dat hij de begeleiding van parttime ondernemers overneemt van de gemeente.

[Video Wijkbedrijf Selwerd](#)

[Nieuwsbrief West050 special Wijkbedrijf Selwerd](#)

[wijkbedrijfselwerd](#)

Meer kleur en fleur

De Atensheerd in Beijum kon wel wat meer kleur en fleur gebruiken. In augustus 2015 hebben bewoners en wijkwethouder Gijsbertsen dat samen vastgesteld. Maar hoe realiseer je zo iets op een manier waar iedereen zich in kan vinden?

In de afgelopen jaren is al heel wat ervaring opgedaan met de Heerdenaanpak. Dit is een aanpak waar de gemeente, woningcorporaties, politie en het WIJ-team samen met bewoners straten aanpakken. De straten in Beijum worden heerden genoemd.

Vijf jaar geleden is gestart met de Heerdenaanpak. Eerst waren de Doornbosheerd en Barmaheerd aan de beurt. In 2015 zijn we gestart met de Atensheerd en Godekenheerd.

Zo heeft de Atensheerd in november 2016 een prachtig nieuw inrichtingsplan omarmd. In de eerste helft van 2017 moet de eerste spade de grond in gaan.

Oost

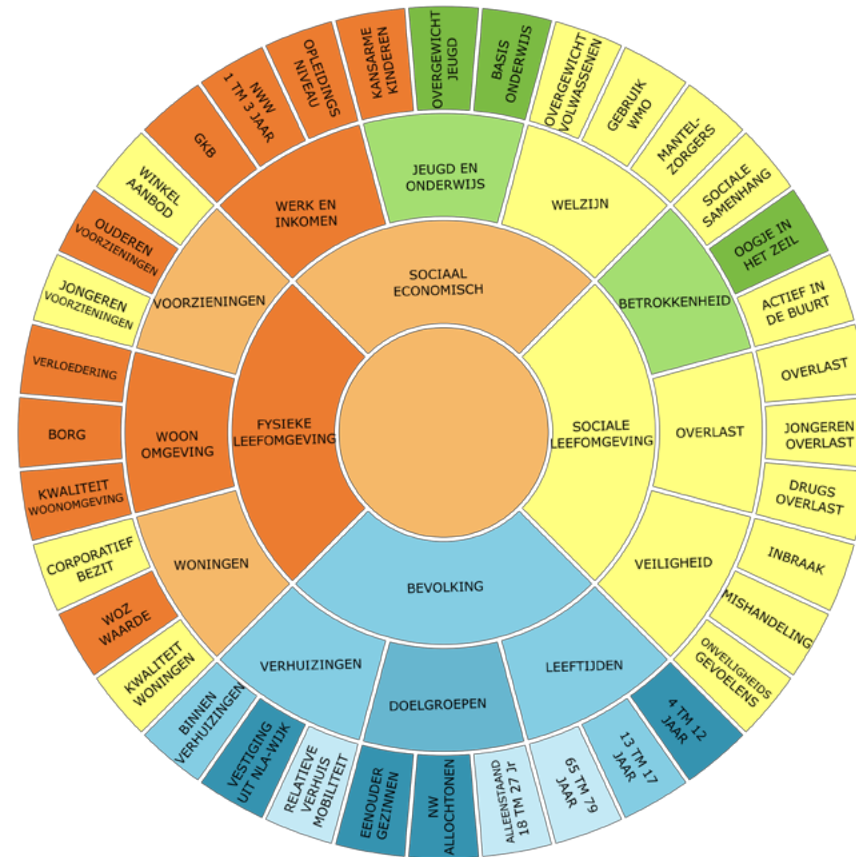
Het stadsdeel Oost bestaat uit buurten en wijken die ten oosten van het Van Starckenborghkanaal en de N7 liggen. Een groot deel van de inwoners woont in één van de grote naoorlogse uitbreidingswijken: Beijum en Lewenburg. Het gebied bestaat verder uit oude dorpskernen en kleine VINEX-wijken. Tegen de zuidoostkant van het stadsdeel ontwikkelt zich het nieuwe dorp Meerstad.

In dit gebied wonen relatief veel gezinnen met kinderen. Ook het aandeel ouderen is in bepaalde gebieden relatief hoog. De wijken en buurten in Oost zijn erg groen. Bewoners waarderen dit, maar het vraagt ook extra aandacht voor onderhoud. De kwaliteit van de woonomgeving is daarom een belangrijk aandachtspunt. Een mooi voorbeeld hoe dat samen opgepakt kan worden is de Bewegende Stad in De Hunze, waar bewoners samen met de gemeente een sport- en speelplek hebben ontworpen.

In Beijum en Lewenburg is de afgelopen jaren veel gebeurd. Met name in Lewenburg zijn er grote investeringen gedaan in de woningvoorraad.

De woonomgeving is opgeknapt en de voorzieningen zijn verbeterd, met een geheel nieuw hart van de wijk als resultaat. Na de investeringen laten de wijkcompassen zien dat bewoners voorzieningen en woonomgeving meer waarderen.

Maar er is nog genoeg te doen. Beijum kent overlast- en veiligheidsproblemen. Ook zijn er veel huishoudens met een sociaaleconomische achterstand.

 [Wijkkompas Beijum](#)

Op deze terreinen zien we ongunstige ontwikkelingen, met name in het zuidoostelijke deel van de wijk. Daarom zitten we niet stil. We gaan door met de succesvolle Heerdenaanpak. Een nieuwe beweging van bewoners zet zich in op de thema's 'levendig', 'ondernemend', 'natuurlijk' en 'gezond': De Sociale Long. Ook hier starten bewoners, samen met gemeente en corporaties, initiatieven voor hun wijk.

aantal inwoners **34.904**

oppervlakte stadsdeel (ha) **4.349**

bevolkingsdichtheid (inw/ha) **8,0**

Wijken:

- Beijum
- Noorderhoogebrug
- De Hunze
- Van Starckenborgh
- Drielanden
- Lewenburg
- Oosterhoogebrug
- Ruischerbrug
- Middelbert
- Engelbert
- Meerstad

Wijkwethouder: [Mattias Gijsbertsen](#)

Heerdenaanpak in Beijum

In de Heerdenaanpak werken bewoners, gemeente, WIJ Beijum, politie en woningcorporaties samen aan verbetering en vernieuwing van de heerden. Ze pakken niet alleen het uiterlijk aan, maar ook de sociale problematiek en veiligheid. De thema's waar de meeste aandacht naar uitgaat zijn de woonomgeving, veiligheid en jongerenoverlast.

Bewoners hebben samen met wijkwethouder Mattias Gijsbertsen in augustus 2015 een schouw gehouden in de Atensheerd om te kijken wat er verbeterd en vernieuwd kan worden.

Beijumnieuws deed verslag:

".... [In] een kleine anderhalf uur [zagen we] dat de heerd best wat meer kleur en fleur kan gebruiken. Ook enkele erg donkere plekken mogen lichter. Er zou wat meer eenheid in de heerd mogen komen, fysiek maar ook sociaal, gaven meerdere bewoners aan. Uiteraard zijn er verschillende belangen bij een eventuele fysieke aanpak, want dan gaat het over een andere indeling van de heerd met misschien anders parkeren; perkjes, bomen en struiken op een andere plaats,"

WIJ Beijum, De Huismeesters, Politie en Gemeente Groningen bespreken gezamenlijk de acties en voeren ze uit in afstemming met bewoners. Er is veel en snel contact tussen de organisaties. Op deze manier zijn kleinere zaken gauw opgelost en resultaten snel zichtbaar voor bewoners. Medewerkers van WIJ Beijum gingen samen met vrijwilligers op pad voor huis-aan-huisbezoeken bij bewoners in de Atensheerd/Toppingaheerd. Ze zijn in gesprek gegaan over zorg en veran-

deringen in de samenleving. En om de Heerdenaanpak toe te lichten. Er zijn initiatieven voor kookworkshops en het ophalen van zwerfvuil.

Woningcorporatie De Huismeesters vertelt over de samenwerking in de Heerdenaanpak:

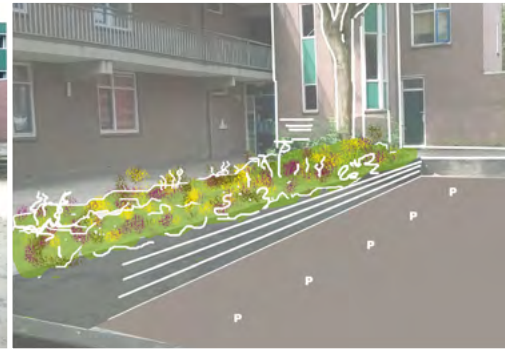
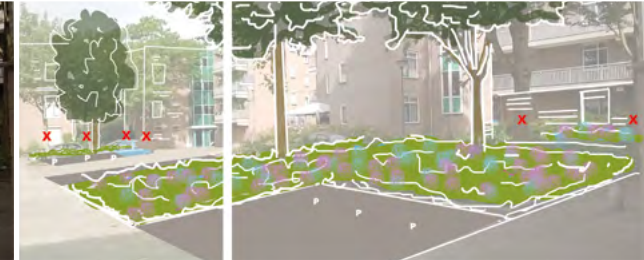
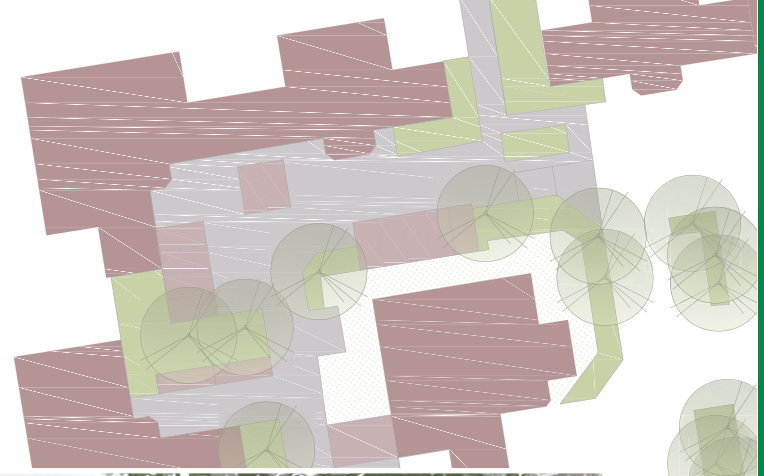
"Er was overlast van jeugd en de buurt had hier last van. Samen met de gemeente, politie, WIJ Beijum en jongerenwerkers hebben we gekeken hoe we deze overlast kunnen tegengaan. Eén van de acties die hieruit is voortgekomen, is het verplaatsen van de bergingen."

Hierdoor krijgt de heerd een opener beeld. Dit maakt het voor de jeugd minder aantrekkelijk. Daarnaast surveilleert de politie extra. Sinds kort maken ook de straatcoaches gebruik van ons wijkpand aan de Atensheerd. Deze straatcoaches zoeken voortdurend (ook 's avonds en in de weekenden) contact met de jongeren. Wij hopen dat met al deze inzet de overlast voor de buurt afneemt."

Bewoners beheren groen in de wijk. Er is LED-verlichting aangebracht in luifels, portieken en bergingen. Er is extra schoonmaak van gebouwen en extra groenonderhoud. Buurtconciërges en vrijwilligers ruimen zwerfvuil in de buurt op.

Na de schouw is er nauw contact gebleven met bewoners. Zij zijn via nieuwsbrieven geïnformeerd over de stand van zaken en het vervolg. Op de laatste bewonersbijeenkomst van 3 november is er een grote stap gemaakt met een inrichtingsvoorstel voor de Atensheerd.

Boom Nieuw

Boom Bestaand

WIJKINITIATIEVEN

- **Bij Bosshardt** (Amkemakoepel Ouderenhuisvesting)
- **Boerderijum** (NDE, theeschenerij; schoolwerktuinen)
- **Bruisend Beijum**
- **De Groene Long**
(2 x per jaar schoonmaakacties met vrijwilligers en Lentekriebels)
- **Oude Videotheek** (wijkbedrijf, dagbesteding)
- **Minibieb** (Bentismaheerd)
- **Minibieb** (Fossemaheerd)
- **Sociale Long** (initiatievenplatform; wijk speeltuin)
- **Vuurplaats**
- **Wiershoeck** (dagbesteding)
- **WIJ Beijum**

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- **1** Heerdenaanpak (*i.c.m. Sociaal*)
 - a. Atensheerd
 - b. Godekenheerd
- **2** Maatschappelijk vastgoed
 - a. Nieuw Innersdijk en derdengebouw (*nieuwe functie*)
 - b. Kleihorn (*nieuwe functie*)
 - c. Heerdenhoes (*nieuwe functie*)
 - d. Expeditie (*nieuwe functie*)
 - e. Doefmat (*nieuwe functie*)

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- **1** Jongerenvoorziening
 - a. voorzieningen, perspectief, en huiskamer in het Heerdenhoes
 - b. voorzieningen, huiskamer, music and fun in het Trefpunt
- **2** Winkelcentrum West
- **3** Winkelcentrum Oost
- **4** Straatcoaches
- **●** Buurtconciërges

PROGRAMMA STADSBEHEER

- **●** Nieuw beleid speelplekken ontwikkelen samen met bewoners
- **1** Fultsemaheerd: herstel gazon
- **2** Hiddemaheerd: herstel gazon
- **3** Scheltemaheerd: herstel gazon
- **4** Wilkemaheerd: herstel beplanting

NOORDERHOOGEBRUG – ULGERSMABORG – DE HUNZE – OOSTERHOOGEBRUG CONCEPT

WIJKINITIATIEVEN

- Beestenborg
- Kunst in de Wijk
- Mountain boarding
- Moestuin Marjoleinstraat
- Moestuin Ulgersmaborg
- Oosterhoogebrugloop
- Wijkinitiatief Oranjecomité

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Verkeersmaatregelen
- 2 Nieuwbouw Meisseweg
- 3 Wijkontwikkeling
- 4 Ecoduct Meedenpad

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Bewegende Stad
- 2 Dorpshuis Noorderhoogebrug
- 3 Hunzeborgh: activiteiten voor jong en oud
- 4 De Schakel (dorpshuis)
 - Focusgroep (ontmoetingen, computerlessen, etc.)
 - Jeugdelder
 - Schakelspektakel
- 5 Nieuwe locatie Voedselbank Groningen

PROGRAMMA STADSBEHEER

- Nieuw beleid speelplekken ontwikkelen samen met bewoners
- 1 Koningsweg: groot onderhoud
- 2 Speenkruidstraat: herstraten rijbaan
- 3 W.F. Bathoornstraat: herstraten rijbaan
- 4 Akeleiweg en Kamilleweg: herstel gazon
- 5 Wolddijk: opknappen houten brug

Aan de informatie in deze poster kunnen geen rechten worden ontleend

Versie 4 - 18 januari 2017

Golvend Lewenborg bruist van energie

Wat is Golvend Lewenborg? Op de facebookpagina staat: "Het is een beweging die betrokkenheid bij de wijk vergroot.

We verbinden wat al is en geven smool aan wat nog kan zijn. We maken ruimte voor ontmoeting. Iedereen kan aansluiten en meedoen. Samen maken we een leefbare wijk. We zien je graag!"

Initiatiefnemers Hanna van Wijk-Riezebos, Kristel Pilkes en Daan Wiers wilden de wijk een boost geven. Op 8 oktober 2015 begonnen ze hun 'beweging' met een stamppotmaaltijd waar zo'n honderd 'wijkliefebbers' op afkwamen. Het doel was om mensen te informeren over Golvend Lewenborg en bewoners te betrekken. Tijdens de avond werden ideeën opgehaald en konden bewoners zich aan thema's verbinden.

Lewenborg bruist van energie en initiatieven. Het gebiedsteam was enthousiast en stelt geld beschikbaar initiatieven te ondersteunen en verder te helpen. Op deze manier kan de nieuwe beweging Golvend Lewenborg bewoners helpen met het realiseren van hun plannen.

Meedenken, publiciteit genereren, helpen organiseren en kijken hoe alles gefinancierd kan worden. Elke derde donderdag van de maand komt Golvend Lewenborg samen om nieuwe initiatieven te bespreken, de haalbaarheid daarvan te onderzoeken en de voortgang van bestaande plannen te volgen. Elke wijkbewoner is welkom en vaak zijn er vrijwilligers van andere organisaties bij. De aanvang is om 19.00 uur in Het Dok. Voor in de agenda!

[f GolvendLewenborg](#)

wijkcentrumhetdok.nl/filmavonden

[Golvend Lewenborg 8 oktober 2015](#)

[Golvend Lewenborg 12 november 2015](#)

[GolvendLewenborg 19 mei 2016](#)

Initiatieven

Parels voor de Lewen

Kunstmanifestatie en culturele ontdekkingstocht door de wijk op 3 sept. georganiseerd samen met stichting LeRoy

Filmavonden

Maandelijks is er een filmavond, voor maar 50 cent

Bewonersavonden

Twee keer per jaar is er een bewonersavond voor de hele wijk

Herinrichting plein De Oude Bieb

Veel ideeën over de herinrichting van dit plein komen van bewoners

Milieustraat

Bewoners hebben de milieustraat naar Lewenberg gehaald, zodat iedereen grof vuil kan wegbrengen

WIJKINITIATIEVEN

- **Golvend Lewenborg**
 - Bewonersavonden
 - Filmavonden
 - Herinrichting plein Oude Bieb
 - Mileustraat
 - Parels voor de Lewen
- **LeRoy; groenparticipatie**
- **Oude Bieb**
- **Platform Ondernemend Lewenborg**
- **Seniorenwerkgroep**
- **Skatebaan**
- **Speelruimtegebouw (activiteiten voor jong en oud)**
- **Vlindertuin**
- **Vrouwencentrum De Boei**
- **Vuurplaats**
- **Werkgroep Kunst**

RUITMELIJKE ONTWIKKELINGEN

- Open Sportpark Kardingne
- Het Dok (WJ)
- 4 mijl circuit (startpunt)
- Boegbeeld (kinderboerderij)
- Ecoduct Stadsweg

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- Lewenborg XL/Vreedzame Wijk
(Plan voor onderwijs, voor- en naschoolse voorzieningen, zorg en bewoners)
- 't Kompas
- Jeugd:
 - a. Perspectief jongeren
 - Veilige School Kluiverboom
 - b. Jongerenvoorzieningen:
 - jongerensoos
 - huiskamer
 - beweegtuin Wimpel
- Buurtconciërges

PROGRAMMA STADSBEHEER

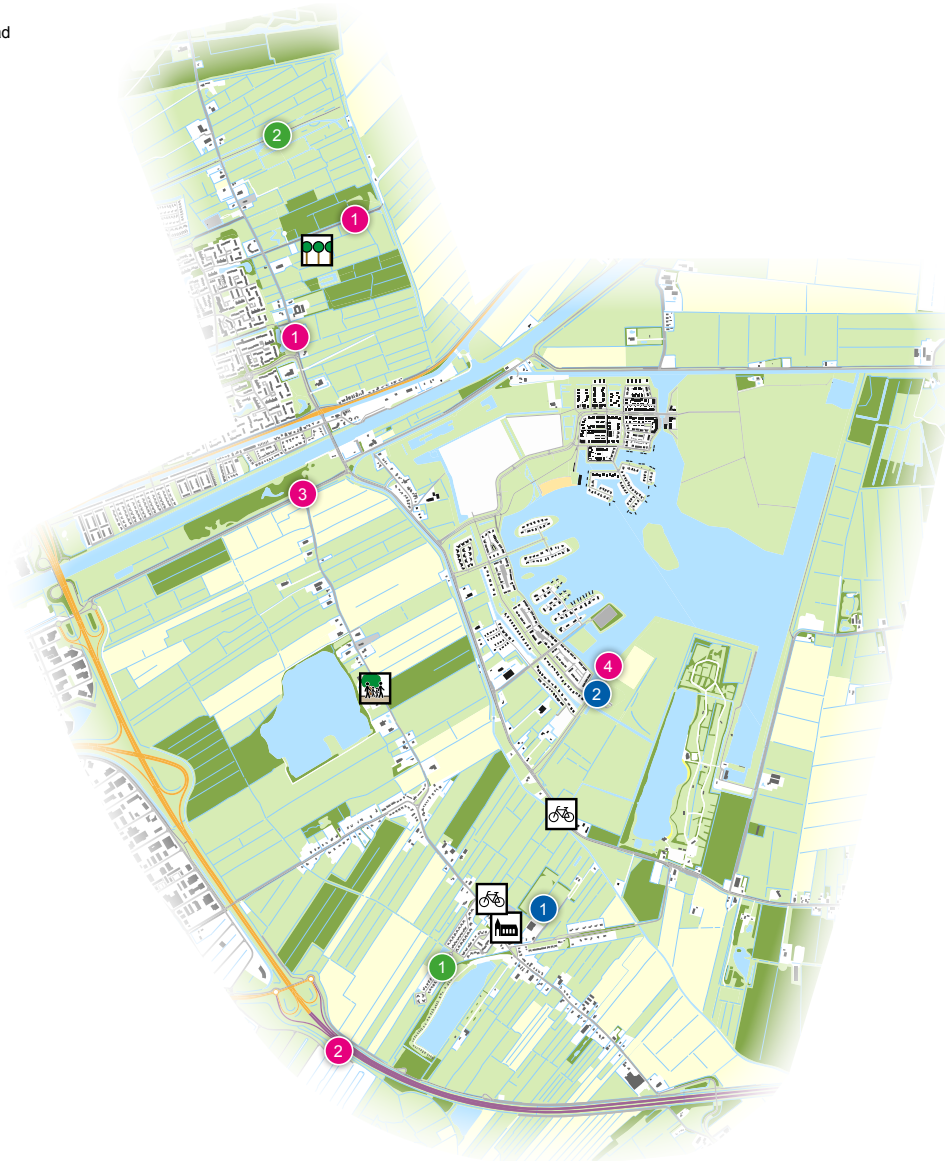
- Nieuw beleid speelplekken ontwikkelen samen met bewoners
- Kardingnermaar: asfalteren fietspad
- Koerspad: groot onderhoud en asfalteren fietspad
- Roer: herstel beplanting
- Kajuit: herstel beplanting
- Sloep: herstel beplanting
- Lichtboei: herstraten voetpad

WIJKINITIATIEVEN

- Engelenmeerpad: Fietspadverbinding Engelbert - Meerstad
- Kerkje Engelbert: Culturele Commissie Engelbert
- Maple Leaf (Bevrijdingsbos)
- Ommetje Meerstad, Middelbert en Engelbert

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Fietsroute plus
- 2 Parallelweg A7
- 3 Oversteek kruising Driebondsweg-Middelberterweg
- 4 Bureau Meerstad
- Voorzieningen Visie Meerstad

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Multi Functioneel Centrum
 - activiteiten voor jong en oud
 - ouderensoos
 - koken met kinderen
 - rijdende POP-school
- 2 Gezondheidscentrum Meerstad

PROGRAMMA STADSBEHEER

- Nieuw beleid speelplekken ontwikkelen samen met bewoners
- 1 Lintdal: herstel beplanting
- 2 Elema's Pad: opknappen houten brug

Initiatievencafé:

Het initiatievencafé is een rondtrekkende herberg waar bewoners elkaar ontmoeten. Ze vinden bij elkaar, het gebiedsteam en de 'herbergier' (wijkwethouder) een luisterend oor. Het initiatievencafé matcht vraag en aanbod, brengt wijkinitiatieven verder en stimuleert bewoners om initiatieven te nemen.

Soms hebben bewoners geen idee over de weg die ze kunnen bewandelen. Ervaren ze saai buurtbijeenkomsten. Missen ze de nodige deskundigheid en een netwerk. De gemeente organiseert met actieve bewoners en ondernemers de initiatievencafé's om deze hobbels weg te nemen.

Zo kwamen bewoners van de Rivierenbuurt, Herwegbuurt en Oosterpoort op 21 september 2016 samen in de Waterloobar. Voor de stad was dit alweer de zesde editie van deze manier van samenwerken. Na de opening door wijkwethouder Ton Schroor kwamen de initiatieven. Bewoners vertelden in twee minuten wat hun idee was en wat zij nodig hadden van het publiek. Er werd goed gebruik gemaakt van spontane ideeën van bezoekers. Alle ideeën werden met groot applaus ontvangen. En het mooiste van alles: alle plannen worden daadwerkelijk uitgevoerd.

 [initiatievencafé](#)

 [initiatief050](#)

Zuid

Stadsdeel Zuid bestaat uit de oude stadswijken ten zuiden van het Centrum en de buurten en wijken die ten zuiden van de zuidelijke ringweg liggen. Het stadsdeel staat er over de breedte genomen goed voor.

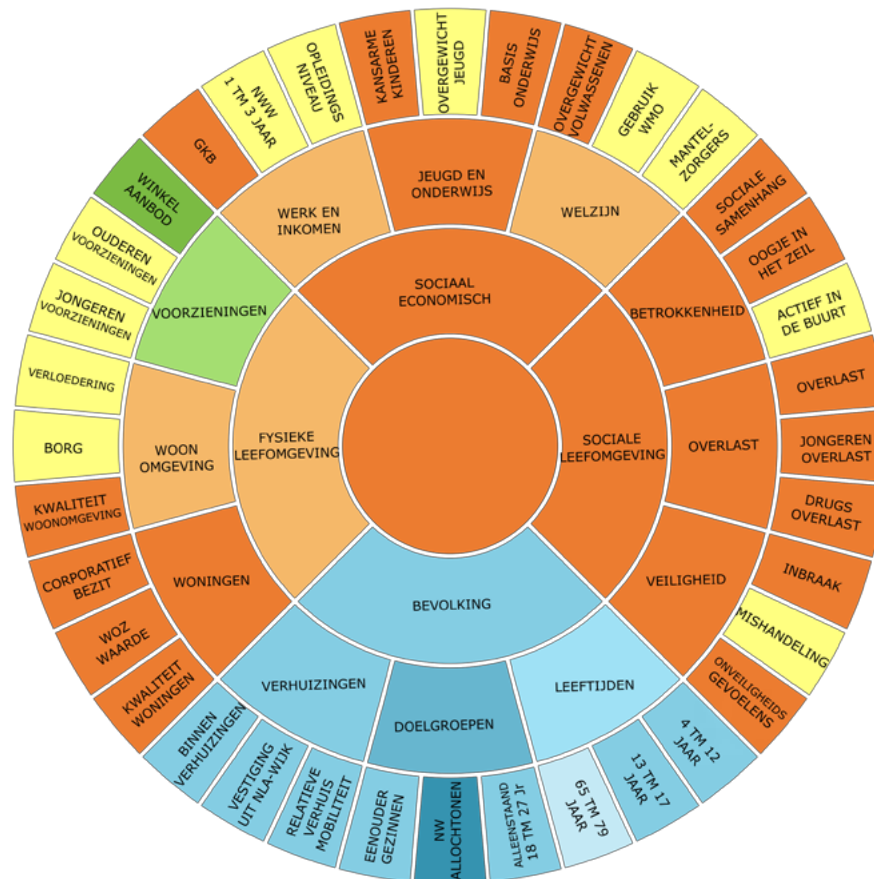
De woon- en leefkwaliteit scoort boven het stedelijke gemiddelde. Bewoners waarderen hun eigen buurt over het algemeen als positief.

De afgelopen jaren hebben Grunobuurt, De Wijert en Corpus den Hoorn extra aandacht gekregen. Dit is te zien in de wijkkompas van deze wijken. Ten opzichte van het stedelijke beeld laten ze een positieve ontwikkeling zien. Corpus den Hoorn heeft een metamorfose ondergaan van aandachtswijk naar een gemiddelde Groninger wijk. Ook in De Wijert is in de afgelopen jaren veel gebeurd.

De Wijert heeft de laatste jaren een positieve ontwikkeling doorgemaakt maar de cijfers laten nog steeds zien dat de wijk onder het stedelijk gemiddelde ligt. Hier staat dan ook nog één en ander op stapel. Samen met de woningcorporaties verbetert de gemeente hier de komende jaren de kwaliteit van de woningen. Een gebiedsgerichte inzet betekent dat óók op sociaal en sociaaleconomisch vlak verbeteringen plaats gaan

vinden. Eén van de manieren is de Buurtsamenwerking De Wijert – Helpman. Onderdelen van de wijkvernieuwing worden hier samen met onderwijsinstellingen uitgevoerd. Zodat studenten zich inzetten voor de wijk en maatschappelijke- en praktijkervaring op doen. Zodat student en Stadjer elkaar tegen komen in de wijk. En zodat de wijk nog een beetje beter wordt. Win, win, win dus.

Wijkkompas De Wijert

aantal inwoners **52.818**

oppervlakte stadsdeel (ha) **2.262**

bevolkingsdichtheid (inw/ha) **23,4**

Wijken:

- Zeeheldenbuurt
- Badstratenbuurt
- Laanhuizen
- Grunobuurt
- Rivierenbuurt
- Herewegbuurt
- Oosterpoort
- Corpus den Hoorn
- De Linie/Europapark
- Piccardthof
- De Wijert
- Helpman
- Coendersborg
- Villabuurt
- De Meeuwen
- Klein Martijn
- Hoornse wijken

Wijkwethouder: Ton Schroor

WIJKINITIATIEVEN

RIVIERENBUURT / HEREWEGBUURT / OOSTERPOORT

MFC De Stroming: nieuw buurtcentrum door en voor bewoners met allerlei activiteiten (groepen): www.facebook.com/mfcdestroming050

Doedertoe: werkplaats voor make-over van kringloopspullen: www.doedertoe.nl

Repaircafé: reparatie kapotte spullen

Rivierentuin: uitwerking van Moestuin door werkgroep Duurzaamheid/Waterkracht waarbij vele partijen (o.a. Parcivalcollege) betrokken zijn

Hereweg Helemaal: op termijn plan uitwerken Hereweg n.a.v. aanpak Zuidelijke Ringweg, Stationsgebied, Herewegviaduct

Big Building: bedrijfsverzamelgebouw voor start-ups

Flashtafette: kunstproject op diverse plekken in de Rivierenbuurt

Poortershoes: diverse activiteiten www.poortershoes.nl

ZEEHELDENBUURT, BADSTRATENBUURT, GRUNOBUURT EN LAANHUIZEN

Moestuinen op braakliggend terrein: bewonersinitiatief met inmiddels meer dan 100 deelnemers

Kunstroute Grunobuurt: vogelhuisjesroute al gerealiseerd, meer projecten volgen

Vlinderroute: groene recreatiezone als verbinding tussen Grunobuurt, Badstratenbuurt en Rivierenbuurt

Buurthulp: iedere vrijdag ontmoetingsochtend met een kopje koffie

Broez'n: huisbezoekproject in Laanhuizen

Opzetten wandelgroep Laanhuizen

Buurtcentrum Stadspark: diverse activiteiten www.buurtcentrumstadspark.nl

STADSPARK

Kinderboerderij

De Wandeling: sociale en duurzame ontmoetingsplek <http://ivankaannot.com/de-wandeling>

Disc-golf: pilot van een jaar met parcours in park en uitleen discs bij kinderboerderij www.discgolfnoordnederland.nl

Boulodrome: indoor jeu-de-boules (*initiatief jeu-de-boulever. Pres le But*)

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

1 Wij-team Rivierenbuurt: www.wij.groningen.nl

2 Contacten in de 'satellieten' d.m.v. bv. buurtlunches
a. Poortershoes
b. BC Stadspark

• Initiatievencafé's: op diverse locaties, www.facebook.com/initiatievencafe

• Jongerenhuisvesting: i.o.m. WIJS leefbaarheid verbeteren

• Wijken voor Jeugd: diverse activiteiten

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

1 Zuidelijke Ringweg:

- a. Groene deksels Oosterpoort
- b. Aansluiting Europaweg
- c. Zuiderplantsoen
- d. Waterloolaan
- e. Fietsersbrug tunnel Papiermolen
- f. Papiermolen, ligweide
- g. Maaslaan

2 Ontwikkeling Stationsgebied

3 Grunobuurt: 2e fase nieuwbouw (*sloop najaar 2016*)

4 Zwarte Doos: herontwikkeling wonen en bedrijvigheid

5 Onderzoek renovatie Peizerweg

6 Ontwikkeling visie EnCeHa-terrein

7 Ondertunneling Paterwoldseweg

8 Herinrichting Barestraat

9 De Linie: Verlengde Lodewijkstraat en Verlengde Meeuwerderweg: aanpak verkeer + SBH

PROGRAMMA STADSBEHEER

1 Eelderbrug: onderhoud brug

2 Eeldersingel + Emmasingel: asfalteren rijbaan (en fietsstroken)

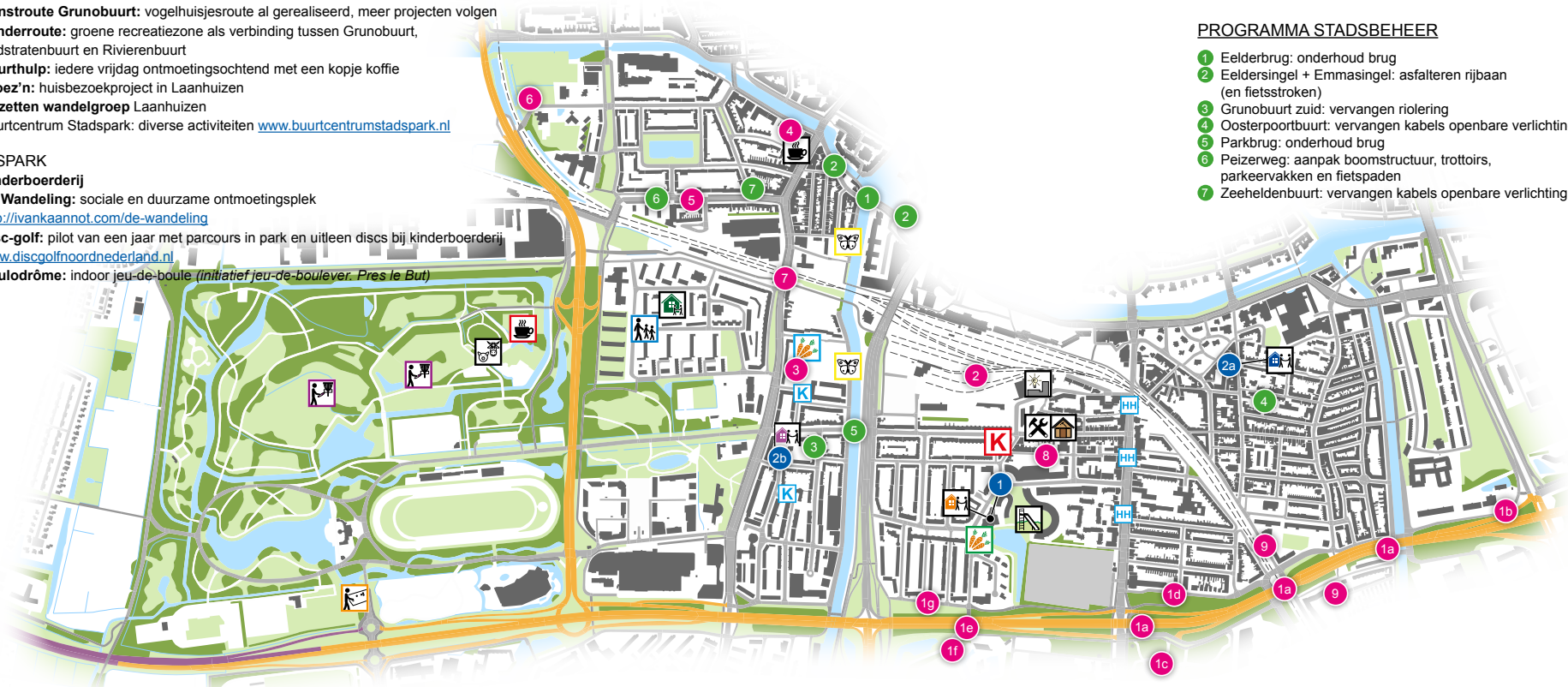
3 Grunobuurt zuid: vervangen riolering

4 Oosterpoortbuurt: vervangen kabels openbare verlichting

5 Parkbrug: onderhoud brug

6 Peizerweg: aanpak boomstructuur, trottoirs, parkeervakken en fietspaden

7 Zeeheldenbuurt: vervangen kabels openbare verlichting

MFC De Stroming - een Buurtcentrum door en voor bewoners

In de Rivierenbuurt en Herewegbuurt zijn bewoners, professionals en gemeente samen aan de slag gegaan met een wijkperspectief en uitvoeringsplan. Eén van de thema's: een eigen buurt- en ontmoetingscentrum voor de wijk. We spreken met twee bestuursleden van MFC De Stroming.

Diet Zandvoort, secretaris van MFC De Stroming, raakte tijdens co-creatie-avonden erg geïnteresseerd in het idee voor een ontmoetingscentrum. Zo ook Mariska Kappert, voorzitter van De Stroming. "Samen met andere bewoners aan de slag voor een ontmoetings- en activiteitencentrum voor de buurt, prachtig!"

Diet: "Ons oog viel al snel op de leegstaande ruimte in het Talmahuis. Gebiedsteam Zuid bracht ons in contact met Woningstichting Patrimonium. We zijn met hun directeur, dhr. De Vries, in gesprek gegaan. We mochten een groot deel van de benedenruimten gebruiken, en hebben samen een plan ontwikkeld. Met een prijsvraag hebben bewoners voor de naam 'De Stroming' gekozen."

"De beginperiode was niet gemakkelijk, omdat we met een kleine groep waren en de samenwerking moest groeien", vertelt Mariska. Het gebouw is grondig verbouwd en 7 juli is de spetterende opening geweest. "Nu runnen we het centrum met een zeer enthousiast bestuur."

De vrijheid en ondersteuning van de gemeente en Patrimonium is belangrijk geweest.

Tenslotte vertelt Diet dat ze een leven 'voor en na' De Stroming heeft. "Na het overlijden van mijn man zat ik veel thuis. Ik zat in een neerwaartse spiraal. Nu bij De Stroming kom ik niet eens meer toe aan mijn hobby's! Een totaal nieuwe invulling van mijn leven."

 mfcdestroming.nl

 [MFCDeStroming050](https://www.facebook.com/MFCDeStroming050)

 [MFCDeStroming](https://twitter.com/MFCDeStroming)

De Wandeling

Op het basketbalterrein in het Stadspark komt binnenkort een plek waar alle inwoners en bezoekers van Groningen welkom zijn om te ontspannen, om samen te werken en om te leren. Een klein stukje inclusieve maatschappij waar duurzame omgang met de natuur en de mensheid centraal staat: De Wandeling. De initiatiefnemers zijn bekend geworden met het succesvolle The Free Café in Tuin in de Stad. Samen koken met voedsel dat over is, en iedereen kan aanschuiven om mee te eten, helemaal gratis!

Stichting De Wandeling wil deze nieuwe plek verwezenlijken helemaal zonder gebruik van geld. De activiteiten van De Wandeling zijn voor iedereen gratis en openbaar toegankelijk. Ook het eten en drinken, bijvoorbeeld in de tearoom, is gratis. De maaltijden worden gemaakt van voedingsmiddelen die worden verzameld bij lokale winkels, bakkers en supermarkten. Voedsel dat de volgende dag niet meer verkocht wordt, maar nog heel goed bruikbaar.

Op het terrein komen drie gebouwen die plek bieden aan de activiteiten van De Wandeling, twee houten yurts en een toiletgebouw. De Wandeling wil in het voorjaar 2017 beginnen met bouwen, samen met Stadgers.

 [dewandelingstadspark](https://www.facebook.com/dewandelingstadspark)

Buurtsamenwerking De Wijert – Helpman

Gebiedsgericht werken is niet alleen samenwerken van gemeente met burgers, en andersom. Maar ook met onderwijs, ondernemers en organisaties. In 2014 is besloten samen te werken met Terra MBO en Hanzehogeschool Groningen. Dit was het startschot voor Buurtsamenwerking De Wijert – Helpman.

Onder het motto 'de school uit – de samenleving in' heeft ook Terra MBO haar beleid ingrijpend vernieuwd. De school sluit samen met de gemeente, het bewonersplatform en Buurtsamenwerking De Wijert – Helpman aan bij initiatieven die in de wijken opbloeien en bij knelpunten die samen opgelost kunnen worden. Zo krijgt de school een maatschappelijk relevant onderwijsprogramma. Bewoners profiteren hiervan doordat er extra aandacht is voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

De plannen voor het gebied worden op deze manier samen met bewoners en netwerkpartners bepaald. Projecten en initiatieven worden zoveel mogelijk samen uitgevoerd, zodat studenten een bijdrage kunnen leveren aan de wijk. Altijd in cofinanciering. Zo ontstaat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de wijk.

Middelpunt van deze samenwerking is de innovatiewerkplaats aan de Van Schendelstraat, direct naast de wijkpost van Stadsbeheer. Van hieruit starten projecten, worden bijeenkomsten georganiseerd en vinden ondernemers hun werkplek.

Goed voorbeeld van de Buurtsamenwerking is de inrichting van de buurthuis-kamer van het MFC de Wijert. Bewoners, Terra, MFC, de Van Mesdagkliniek, het Oranjefonds en de gemeente werkten hierin samen, met als resultaat een volledig vernieuwde buitenruimte van het MFC. Ook de herinrichting van de Van Lennep-laan en het Coenderspark wordt door de Buurtsamenwerking samen met de initiatiefnemers en de gemeente uitgevoerd.

Aanpak Van Lenneplan

Na enig aandringen van bewoners, ondernemers en gemeenteraad pakte wijkwethouder Ton Schroor de handschoen op om de winkelstrip aan de Van Lenneplan aan te pakken.

In korte tijd werd er een informatieavond belegd waar iedereen zijn visie en knelpunten naar voren kon brengen. Buurtgenoten, ondernemers en ambtenaren gingen in gesprek over wat behouden moest blijven, wat veranderd zou moeten worden en waarom. Want de toekomstige aanpak moest op volle steun van de bewoners, gebruikers en ondernemers kunnen rekenen.

Bewoners, ondernemers en deskundigen van de gemeente vormden ter plekke een ontwerpteam. Het team maakte een inventarisatie van alle ideeën. Kort voor de zomer 2016 presenteerde het ontwerpteam het resultaat aan de wijk.

In de raadsvergadering van september is het voorstel aangenomen. Rien Willems, lid van het ontwerpteam en eigenaar van de supermarkt aan de Van Lenneplan, is er goed over te spreken: "Het was een snel, maar zorgvuldig proces en ik hoop op een spoedige realisatie."

Voor de uitvoering wordt de hulp van Terra College en haar studenten ingeschakeld, als onderdeel van de Buurtsamenwerking De Wijert – Helpman.

Coenderspark

Bewoners rond het Coenderspark zien hun park als een plek met enorm veel mogelijkheden. Ze vinden alleen dat deze beter kunnen worden benut. Bewoners willen het park meer 'voor de buurt' maken en komen in actie.

Verenigd in een werkgroep hebben bewoners op basis van enquêtes, Facebook, inloop- en ontwerpbijsamkomsten een plan gemaakt dat gesteund werd door de omgeving. Maar tijdens deze bijeenkomsten kwam er een nieuwe groep direct omwonenden met andere ideeën over het park. Het proces stakte. Daarop is de gemeente met de bewoners in gesprek gegaan.

De wijkwethouder en het gebiedsteam hebben met alle partijen gesproken: de werkgroep, Buurtgenoten Coendersborg en de ondernemer van horecagelegenheid

De Coendersborg. Naar aanleiding van deze gesprekken werd het oorspronkelijke plan op 22 punten aangepast.

Het hernieuwde plan is voorgelegd aan de gemeenteraad van Groningen. De raadsfracties hebben zich uitgebreid laten informeren bij de initiatiefnemers, de groep direct omwonenden en de ondernemer. De gemeenteraad heeft het plan op 29 juni 2016, op basis van de inhoud en het zorgvuldig doorlopen planproces, met grote meerderheid aangenomen.

Het plan wordt nu verder uitgewerkt en voorbereid. Hierbij spelen ook studenten van het Terra College een rol. Daarna kan de schop in de grond.

WIJKINITIATIEVEN

HOORNSE WIJKEN

- **Buurboomgaard Hoornse Meer:** Info: Facebook Buurboomgaard Hoornsemeer. www.meerhoornsemeer.nl
- **Minibieb:** aan de R. Schumanstraat, info: www.minibieb.nl
- **Vogelgroep Zuidwest:** www.meerhoornsemeer.nl/vogelwerkgroep-zuidwest
- **Hardlopen bij het meer:** www.meerhoornsemeer.nl/hardlopen-bij-het-meer
- **Hoorngeschal:** een a-capella koor met leden rond het Hoornse Meer.
Meer informatie en aanmelding: www.hoorngeschal.nl
- **Organiseren van culturele uitjes:** informatie en aanmelding www.meerhoornsemeer.nl
- **Evenementen op het S. Allendeplein:** www.meerhoornsemeer.nl en www.kunstmarkthoornsemeer.nl
- **Klaverjasclub Hoornse Meer**
- **4 huizenmuziek festival Huiskamerconcerten.** www.4huizenmuziekfestival.nl
- **Beweegparcours bij Hampshirehotel en Hoornse Meer**
- **Rondje meer:** Jaarlijks stellen beroepskunstenaars rond het Hoornse- en Paterswoldsemeer hun atelier open.
www.kunstenaarsrondjemeer.nl

CORPUS DEN HOORN

- **Buurtcentrum De Semmelstee:** diverse activiteiten en gebruikers(waaronder de Buurt en Speeltuinvereniging), www.semmelstee.nl
- **Immanuelkerk Overwinningsplein:** diverse activiteiten zoals bv de Buurtsoep en Mijmerwandeling
- **Aanpak westelijke Groen Zone**
- **Confiance a la Carte (Kochstraat 1-4a):** ledere derde donderdag van de maand eten in de Confiance voor € 5.
- **Welkom in de buurt**
- **Koffieochtend Menno Lutter**

PICCARDTHOF

- **Bewonersvereniging Piccardthofplas.**
Activiteiten via nieuwsbrieven.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Ontwikkeling Semmelweis fase 3
- 2 Verkeersituatie rondom Martiniziekenhuis
- 3 Topsportcentrum (Sportpark Corpus Den Hoorn)
- 4 Sportknooppunt Corpus

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Wij-team Corpus den Hoorn in Menno Lutterhuis: www.wij.groningen.nl
- 2 Contacten WIJ-team met de 'satelietlocaties' zoals Hoornsewijken en Piccardthof
- 3 Ontwikkelingen Corpushuis/ALO/Martiniziekenhuis
- 4 Verbeteringen leefbaarheid gebied Huismeesters
- 5 Wijken voor Jeugd: diverse activiteiten
- 6 Initiatievencafé's: op diverse locaties, www.facebook.com/initiatievencafe

Aan de informatie in deze poster kunnen geen rechten worden ontleend

Versie 5 - 16 november 2016

WIJKINITIATIEVEN

DE WIJERT

- Platform de Wijert:** informatie & communicatie platform voor de Wijert
- De Wijert Bloeit:** groep bewoners die wijkprojecten ondersteunt en verder helpt door kleine initiatieven op te starten.
- MFC De Wijert:** diverse activiteiten(groepen), zie www.mfcgroningen.nl
- Buitenhuiskamer**
- Welkom in de buurt**
- Moestuin de Wijert**
- Bloementuin Binnen terrein Da Costastraat**
- Speeltuin MFC**
- Koersbal** (en straks jeu de boules)
- Tuinteam/Samenwerkingsproject Groenvoorziening** (op diverse plekken actief)
- Tuin des overvloeds**
- Speeltuin:** door bewoners onderhouden
- Uit de Kast:** Inzameling levensmiddelen voor de voedselbank

HELPMAN E.O.

- Pad2wijken:** ecologisch wandelpad voor en door bewoners. Langs het wandelpad worden activiteiten gehouden. zie www.pad2wijken.nl (route blauwe lijn op kaart)
- BSV Helpman Oost:** diversen activiteiten(groepen) + speeltuin, zie www.helpmanoost.nl
- Wijkcomité Helpman**
- Klein Martijn online**
- Volksvereniging Tuinwijk**
- Kinderwerktuin**
- Speeltuin in de Linie**
- Gezamenlijke straatactiviteiten**
- Muziek in het Sterrebos**

WIJKINITIATIEVEN: BUURTSAMENWERKING TERRA

- Coenderspark**
- Leegstaand pand verbouwen tot winkel**
- Beachvolleybal**
- VV Oranje Nassau:** maatschappelijke betrokkenheid
- Verticaal tuinieren:** gevel wijkcoöperatie
- Alle Kinderen Actief:** Sportschool Totally in Shape
- Aanleggen drainage bij veld De Bolster**
- Operatie Steenbreek:** vergroening tuinen (algemeen)

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Wij-team de Wijert in MFC De Wijert: www.wij.groningen.nl
- 2 Innovatiewerkplaats Helpman De Wijert: www.facebook.com/innovatiewerkplaatsshdw
- 3 Contacten wij-team met de 'satellietbuurten' d.m.v. bv. buurtlunches
- 4 Initiatievencafé's: op diverse locaties, www.facebook.com/initiatievencafe
- 5 Wijken voor Jeugd: diverse activiteiten

RUIJMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Zuidelijke Ringweg:
 - a. Julianaplein/Vondellaan
 - b. Verplaatsing vijvers De Wijert
- 2 Helperzoomtunnel
- 3 Van Lennepaan: onderzoek/ontwikkeling verkeersdruk (i.s.m. winkeliers en bewoners)
- 4 Doorontwikkeling Pad2Wijken
- 5 Oversteek Klein Martijn (verkeer)
- 6 Haydonschoolverbetering verkeerssituatie: uitbreiding schoolplein + nieuwe uitgang
- 7 Waterplan Zuidelijk Stadsdeel (Helpman/Wijert)
 - a. Ontwikkeling woningbouw voormalig terrein Diakonessenhuis
 - b. Helpermaar: fysieke omgeving/sociale aanpak
- 8 Betaald parkeren Helpman (evaluatie Blauwe zone Hereweg)

PROGRAMMA STADSBEHEER

- 1 Coendersborg: vervangen kabels openbare verlichting
- 2 De Wijert Zuid: vervangen kabels openbare verlichting
- 3 Hereweg: asfalteren rijbaan
- 4 Hora Siccamasingel: vernieuwen vijfverpleateau
- 5 Thomsonstraat: vernieuwen steiger
- 6 Van Iddekingebrug: onderhoud brug
- 7 Van Ketwich Verschuurlaan: asfalteren rijbaan
- 8 Van Ketwich Verschuurburg: onderhoud brug

Kansen op de BSO Schildersbuurt

Aan de rand van Kostverloren vind je BSO Schildersbuurt. Een kinderopvang die net even anders is. Hoe dat komt? Judith Lechner, directeur van BSO Schildersbuurt, vertelt:

“De BSO is opgericht door ouders in 1992. We zagen dat naschoolse opvang in de praktijk niet toegankelijk was voor alle kinderen. Alleen kinderen van tweeverdienende ouders kwamen naar de naschoolse opvang. Terwijl de pedagogische meerwaarde van naschoolse opvang ook voor het basisschoolkind groot is. Daarom zijn we vijf jaar geleden gestart met Buurtkinderen. De BSO Schildersbuurt vangt (slechts) zes kinderen uit de buurt op. Ze komen bij ons op kosten van de Gemeente Groningen. In onze rijke omgeving leren ze van alles: samenwerken, delen, omgaan met regels en conflicten, spreekvaardigheid, inspraak, enzovoorts.

“De BSO Schildersbuurt wil naschoolse opvang toegankelijk maken voor alle kinderen. Wij zien opvang als een maatschappelijke taak, niet alleen als commerciële dienst. Onze buurtkinderen zijn volwaardig lid. Ze doen allemaal mee aan activiteiten, koken, kamp, huttenbouwen, kei-training of mediawijsheid.”

Oude Wijken

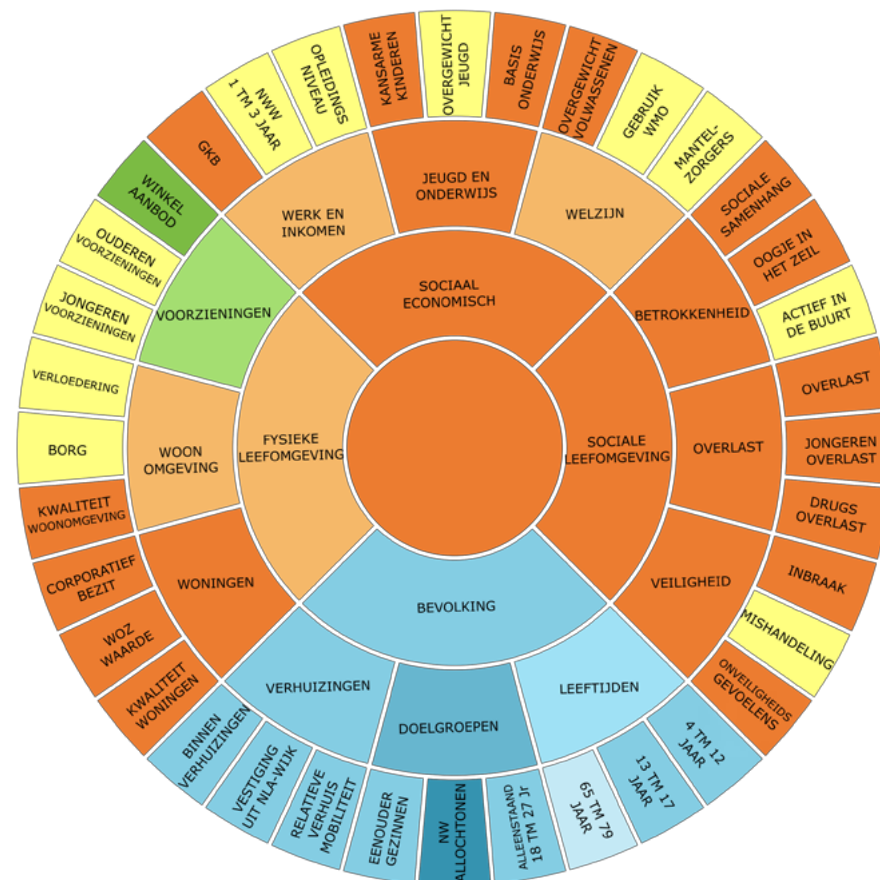
Het stadsdeel Oude Wijken bestaat uit de noordelijke, westelijke en oostelijke buurten en wijken rondom het centrum. Het is één van de dichtst bebouwde delen van de stad met relatief veel huurwoningen. Ook bestaat een groot deel van dit gebied uit éénpersoons huishoudens, waaronder veel studenten.

In Oude Wijken is de afgelopen decennia veel verbeterd in de woon- en leefomgeving van bewoners. Met name in De Hoogte, Indische buurt en Oosterpark is veel geïnvesteerd in woningen en de openbare ruimte. Ook is er veel aandacht voor het verminderen van overlast en onveiligheid en het verbeteren van de situatie van kwetsbare gezinnen. Door de gebiedsgerichte aanpak staan deze wijken er een stuk beter voor dan een aantal jaar geleden.

De wijkkompassen, bewoners en professionals vertellen dat er op bepaalde terreinen nog wel grote opgaven in de Oude Wijken liggen. De sociaaleconomische situatie in De Hoogte, Indische buurt en Oosterpark loopt achter in vergelijking met de rest van de stad. De werkloosheid en schuldhulpverlening zijn groot, samenleven betekent vooral overleven.

Er is dus veel te doen in Oude Wijken. Met een gebiedsgerichte aanpak zet de gemeente zich in om deze wijken te verbeteren. Gebiedsgericht werken betekent dat steeds meer met bewoners van de wijken wordt samengewerkt. Het betekent ook dat binnen de gemeente steeds meer samenwerkt wordt. Goede voorbeelden zijn de WijkG100 en het Aletta Jacobshuis.

In november 2016 vond de eerste WijkG100 van Groningen plaats in het vernieuwde Floreshuis, als vervolg op de G1000 Groningen in 2015. Tientallen ingelote bewoners van de Korrewegwijk gingen met elkaar in gesprek en maakten plannen voor de wijk. Het Aletta Jacobshuis in De Hoogte heeft alweer een nieuwe gebruiker: de initiatiefnemer wil er weer een écht buurthuis van maken.

 [Wijkkompas Indische Buurt](#)

aantal inwoners **44.747**

oppervlakte stadsdeel (ha) **469**

bevolkingsdichtheid (inw/ha) **95,4**

Wijken:

- Noorderplantsoenbuurt
- Oranjebuurt
- Schildersbuurt
- Kostverloren
- De Hoogte
- Korrewegwijk
- Oosterpark
- Woonschepenhaven

Wijkwethouder: Roeland van der Schaaf

WIJKINITIATIEVEN

- Buurttuinen de Verwondering
- Zintuigentegeltocht de Hoogte
- Talent in actie: kringloop, dagbesteding, gereedschapsuitleen
- Gordel van Smaragd Medanstraat e.o.; spelen, parkeren, ontmoeten
- W100 Korrewegwijk
- Wijkcoöperatie Korrewegwijk / de Hoogte
- Korreweg Klassiek, Leutje Festival
- Veiligheid en historie Noorderstation

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Ontwikkeling Oosterhamrikzone
- 2 Invoering betaald parkeren de Hoogte/ Korrewegwijk/Oosterparkwijk
- 3 Vernieuwing Gerrit Krolbrug
- 4 Nieuwbouw Cortingborg

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 (Huisvesting) WIJ Korrewegwijk - Floreshuis
- 2 Aletta Jacobshuis
- 3 Basisschool Karrepad
- 4 Cortinghuis Borgwal - speeltuin de Hoogte

PROGRAMMA STADSBEHEER

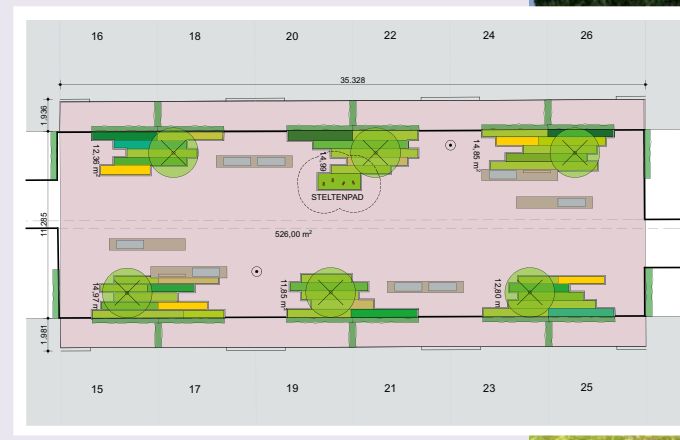
- 1 Onderhoud riolering Professorenbuurt
- 2 Groot onderhoud Noorderstationsstraat
- 3 Groot onderhoud Bedumerstraat en Jacob Catsstraat

De Verwondering

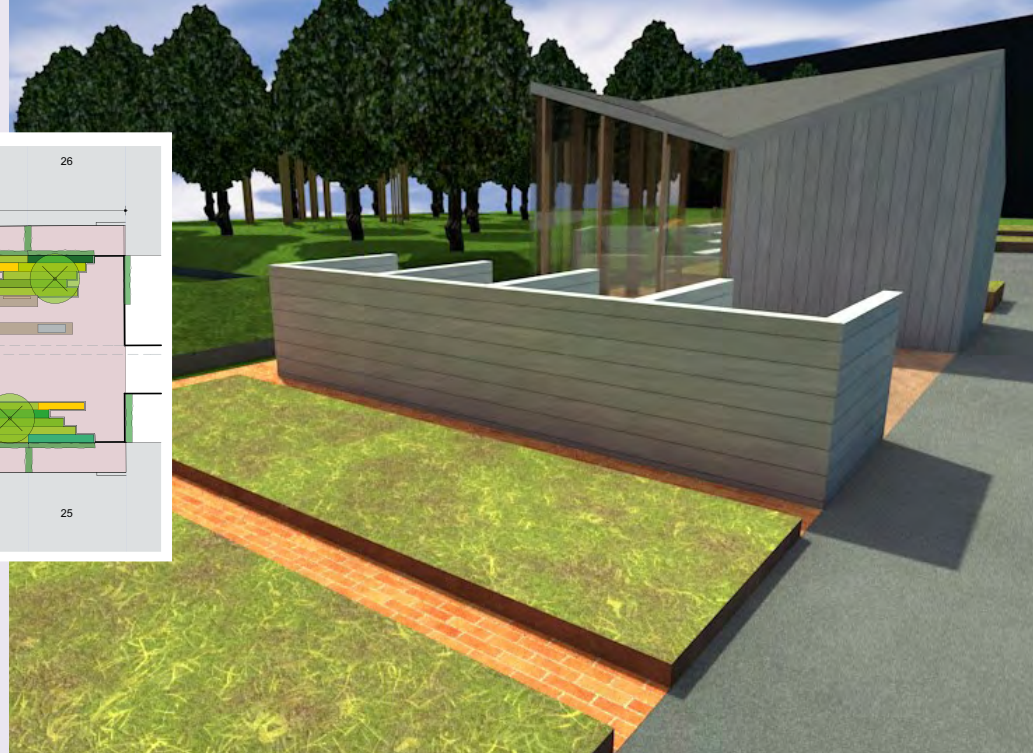
De Verwondering begon twee jaar geleden tijdens Hack of a City. Drie enthousiaste jongens ontmoetten hier Gijs Jansen van het Floreshuis. De jongens wilden een pluktuin opzetten, en Gijs had een locatie: de tuin bij het Aletta Jacobshuis, waar het Floreshuis tijdelijk was ondergebracht.

De jongens konden aan de slag. Hun doel was om te kijken hoe ze bewoners op een andere manier konden betrekken in de wijk. Na gesprekken met bewoners, een aantal bijeenkomsten en veel enthousiasme begonnen ze met het opzetten van de pluktuin, een tuin waar bewoners gratis groentes kunnen krijgen.

De pluktuin is een succes. Iedereen die wil, kan een kropje sla, snijbiet of een komkommer krijgen. De groentes zijn ook gebruikt in de keuken van het Floreshuis. De vrouwen van het Buurtbuffet serveerden boerenkool uit eigen wijk.

Twee jaar later bestaat de tuin nog steeds en is het overgedragen aan twee bewoners van de Wijkstuin. Zij onderhouden de tuin en verdelen de groente. Het Floreshuis is inmiddels verhuisd naar de Korrewegwijk. Het Aletta Jacobshuis heeft nieuwe bewoners: het nieuwe initiatief Edanz is positief over de tuin. Wie weet dus wat voor moois het komende jaar zal brengen.

Gordel van Smaragd

Een groep bewoners rondom de Medanstraat in de Indische buurt wil graag verschillende dingen in hun woonomgeving aanpakken om de leefbaarheid te verbeteren. Dit is de geboorte van het buurtinitiatief Gordel van Smaragd.

Wat zijn ze van plan?

- De omgeving herinrichten: aanpassen, verbeteren en veilig maken van de speel- en ontmoetingsplekken voor de buurtkinderen en buurtbewoners
- Verkeersmaatregelen om de verkeersveiligheid in de buurt te verbeteren
- Verbeteren van de samenwerking en omgang van "oude" en "nieuwe" bewoners

De bewoners hebben inmiddels in nauw overleg met Stadsbeheer zelf een herinrichtingsontwerp gemaakt.

Ze zochten contact met organisaties in de buurt, zoals Woonzorg op de locatie Hamrikheem, woningstichting Lefier en het Odensehuis. Lefier gaat op korte termijn nog woningen bouwen in dit gebied. De uitvoering van de herinrichting vindt vervolgens in stappen plaats.

In samenwerking met het WIJ-team Korrewegwijk/De Hoogte hebben de bewoners een buurtcoach aangesteld. Deze buurtcoach is gericht op de verbetering van de omgang tussen buurtbewoners en kinderen.

Voor de uitvoering van het plan is geld gereserveerd in het wijkwethoudersbudget Oude Wijken. Elk stadsdeel heeft budget voor buurtinitiatieven.

WIJKINITIATIEVEN

- Groene Mondriaan Schildersbuurt
- Herinrichting Jozef Israëlsstraat
- Thuis in Kostverloren - activiteiten & ontmoeten
- Panorama Schilderswijk
- Noorderplantsoenbuurt Energie neutraal
- Veiligheid en historie Noorderstation

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- ① Huisvesting WIJ Centrum / Schilderswijk - Hoendiep
- ② Basisschool de Petteflet
- ③ Speeltuin Kostverloren
- ④ BSO Schildersbuurt / Kostverloren
- ⑤ Buurtcentrum Oranjebuurt

PROGRAMMA STADSBEHEER

- ① Onderhoud riolering Kostverloren
- ② Groot onderhoud Noorderstationsstraat

WIJKINITIATIEVEN

- **Bie de Buuf buurtrestaurant**
- **Coöperatieve wijkraad Oosterparkwijk**
- **B.O.O.M Oosterparkwijk**
- **Grand Cafe Treslinghuis**
- **Moestuin Wielewaalfat**
- **Speelvoorziening Toentje**

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1** Ontwikkeling Oosterhamrikzone
- 2** Invoering betaald parkeren de Hoogte / Korrewegwijk / Oosterparkwijk
- 3** Nieuwbouw de Velden
- 4** Nieuwbouw de Vogels

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1** (Huisvesting) WIJ Oosterparkwijk - Simon van Hasseltschool
- 2** Basisschool Oosterparkwijk Siebe Jan Bouma
- 3** Nieuwbouw School / IKC Treslinghuis
- 4** Damsterpad Fitnessroute

PROGRAMMA STADSBEHEER

- 1** Groot onderhoud Gorechtkade
- 2** Aanpak riolering Klapprooslaan

In Toentje groeit de stad

Bij Toentje, de moestuin in de Oosterparkwijk, worden groenten verbouwd voor en door Stadgers. Samen met de Stadse voedselbank, de Gemeente Groningen en woningbouwcorporatie Nijestee begon Toentje in 2014 aan de Paradijsvogelstraat.

Dit was een tijdelijke plek. Sneller dan verwacht werd duidelijk dat Toentje moest verhuizen. Op de oude plek worden woningen gebouwd. Een oplossing is gevonden in het oostelijk gedeelte van het Pioenpark. Daar verbouwen de vrijwilligers weer volop groenten.

Toentje is bedacht door Jos Meijers. Hij is er van overtuigd dat groen gelukkig maakt. De tuin levert gezond eten voor de voedselbank en is een ontmoetingsplek waar mensen samenwerken aan het produceren van gezond eten. Inmiddels bouwt Toentje de activiteiten uit in samenwerking met verschillende organisaties zoals Resto van Harte en de Culinaire Vakschool.

Toentje probeert zoveel mogelijk mensen met elkaar in contact te brengen. Iedereen kan als vrijwilliger bij de tuin aan de slag. En wat is er nu leuker dan samen eten verbouwen. Inmiddels is ook Bie de Buuf geopend, het sociaal restaurant waar wordt gekookt met de producten uit Toentje. Er gebeurt veel meer dan alleen koken: er worden kookworkshops gegeven en je kunt leren hoe je groente kunt bewaren. Toentje is een prachtig initiatief dat verder werkt aan nieuwe activiteiten waarbij mensen samen groenten verbouwen, koken en eten!

WIJS is een plus voor elke wijk

WIJS (Wijk Inzet door Jongeren en Studenten) is een organisatie om studenten en andere Stadgers meer met elkaar in contact te brengen. Studenten zichtbaar én behulpzaam in de wijk: dat is de mission statement. In 2015 is het projectenbureau geopend in Winkelcentrum Paddepoel.

Studenten leveren een bijdrage aan maatschappelijke vraagstukken door onderzoek te doen, activiteiten te organiseren of bewoners(-initiatieven) te ondersteunen. Zo profiteert de stad nog meer van de kennis van de student en doet de student maatschappelijke ervaring op.

In studiejaar 2015/2016 hebben meer dan 450 studenten zich ingezet namens WIJS voor de Groningse wijken, verdeeld over meer dan 35 projecten. Studenten zijn bezig geweest in de Oosterparkwijk, de Korrewegwijk, de Schildersbuurt, Selwerd en Paddepoel en daarnaast met stedelijke vraagstukken. Eén van de doelen van WIJS

is om in studiejaar 2016/2017 minimaal 1.200 studenten in te zetten voor de stad. Daarnaast worden veel nieuwe, maar ook structurele programma's opgezet op wijk-, buurt- en straatniveau. WIJS wil haar steunpunt komend jaar uitbreiden. Bewoners zijn welkom voor alle mogelijke hulpvragen (in samenwerking met het WIJ-team), in aanvulling op de dienstverlening die er al is. Naast het WIJS projectenbureau in Winkelcentrum Paddepoel willen we groeien met gesprekken, opdrachten en presentaties op meer locaties, zoals in het Floreshuis.

 wijsgroningen.nl

 [Promotiefilm](#)

 [Nieuwsbrief](#)

 twitter.com/WIJS050

 [WIJSgroningen](#)

Coöperatieve Wijkraad

Wat zou er gebeuren als Stadgers het in hun eigen buurt voor het zeggen hebben en samen beslissingen over hun buurt nemen? Als bewoners zich weer samen 'eigenaar' van hun eigen straat, buurt en wijk voelen? En afwegingen maken tussen hun eigen belang en het collectieve belang? In de Oosterparkwijk en Beijum willen we hier mee experimenteren.

Een initiatiefgroep, bestaande uit een raadslid, een aantal Stadgers, een ambtenaar van de Gemeente Groningen, een wethouder en de burgemeester heeft het idee van de Coöperatieve Wijkraad opgeworpen en uitgewerkt. Groningen gaat in 2017 experimenteren met een Coöperatieve Wijkraad. We willen hiermee zeggenschap en macht weer dichterbij Stadgers brengen.

Zo kunnen bewoners zich weer samen 'eigenaar' van hun eigen straat, buurt en wijk voelen en daarover beslissingen nemen. De wijkraad is geen doel op zich. Het is een middel om het gesprek tussen wijkbewoners over keuzes in de wijk te kunnen voeren en daarover zelf te beslissen.

Het idee is dat gemeenteraadsleden en wijkbewoners samen in een Coöperatieve Wijkraad plaatsnemen. Zij worden geselecteerd door middel van loting, volstrekt willekeurig dus. Dat moet ervoor zorgen dat ook mensen die zich anders niet zo snel laten horen, mee gaan doen. Zo is de wijkraad meer een afspiegeling van de wijk. De leden ervan rouleren, dus iedereen heeft kans om in de Wijkraad plaats te nemen. We beschouwen de wijk daarbij als een coöperatie waar alle bewoners lid van zijn.

De Coöperatieve Wijkraad beslist over (delen van) de wijkagenda en de inzet van budgetten voor de wijk. Vooraf worden de thema's bepaald waarover beslist kan worden. Thema's die spelen op wijkniveau. Beslissingen daarover worden dan niet meer genomen op het Stadhuis, maar in de wijk. Je beslist dus mee over je eigen buurt. We willen bereiken dat er een gesprek tussen wijkbewoners in de hele wijk ontstaat. Ook met de mensen die je niet zo snel tegenkomt, die zich nu minder laten

horen of ervan uitgaan dat hun stem 'er toch niet toe doet'. Door middel van overleg, brainstormsessies, panels en peilingen - in de wijk en online - willen we zoveel mogelijk bewoners betrekken.

Gemeenteraadsleden werken op basis van gelijkwaardigheid samen met wijkbewoners. Zo verbinden we de 'participatieve democratie' (actieve wijkbewoners) aan onze 'representatieve democratie' (gekozen volksvertegenwoordigers).

Deze experimenten gaan uit van dialoog, overleg, opdoen van democratische ervaring, loting, creativiteit, eigenaarschap en pro-activiteit. Om de experimenten goed op te zetten en zo leerzaam mogelijk te maken, werken we samen met de Rijksuniversiteit Groningen. Vanuit verschillende perspectieven worden onderzoeken gestart om het experiment met de Coöperatieve Wijkraad te volgen, aan te scherpen, te evalueren en bovenal: er van te leren.

Leefstraat Kleine Leliestraat

De gemeenteraad van Groningen besloot in de zomer van 2015 om te experimenteren met Leefstraten. In Gent en Rotterdam zijn al tientallen leefstraten. Hierbij richten bewoners zelf de straat in. Parkeerplekken maken plaats voor groene grasmatten. Picknickbanken zorgen voor gezellige babbeltjes in de namiddag.

In de Hortusbuurt vormden Hadewich Huitema en Esther Ottink een klein buurtcomité en namen enquêtes af in de buurt: dit moest ook in hun grijze, saaie straat komen. Ze gingen in gesprek met Laurens Stiekema, medewerker van Stadsbeheer: "In het begin was het wat aftasten naar de mogelijkheden, vooral omdat het wat nieuws was."

De bewoners waren op zoek naar een eigen identiteit voor de Kleine Leliestraat. Voor de gemeente moest het makkelijk te onderhouden zijn. Na 4 à 5 keer om de tafel zitten, kwamen ze samen tot een definitief plan voor een groene en duurzame straat. Nieuwe geveltuintjes, led-verlichting in de straatlantaarns, een sportveldje van kunstgras en bloembakken-annex-fietsenrekken. Laurens is tevreden. "De gemeente is verantwoordelijk voor straatmeubilair. Dat wilden de bewoners graag. Zij kozen voor robuust materiaal, zodat wij zo min mogelijk onderhoud hebben."

Centrum

De binnenstad van Groningen is de huiskamer van Stad.

De komende jaren wordt er hard gewerkt om deze 1 km² nog aantrekkelijker te maken.

Maar er is meer in Stadsdeel Centrum.

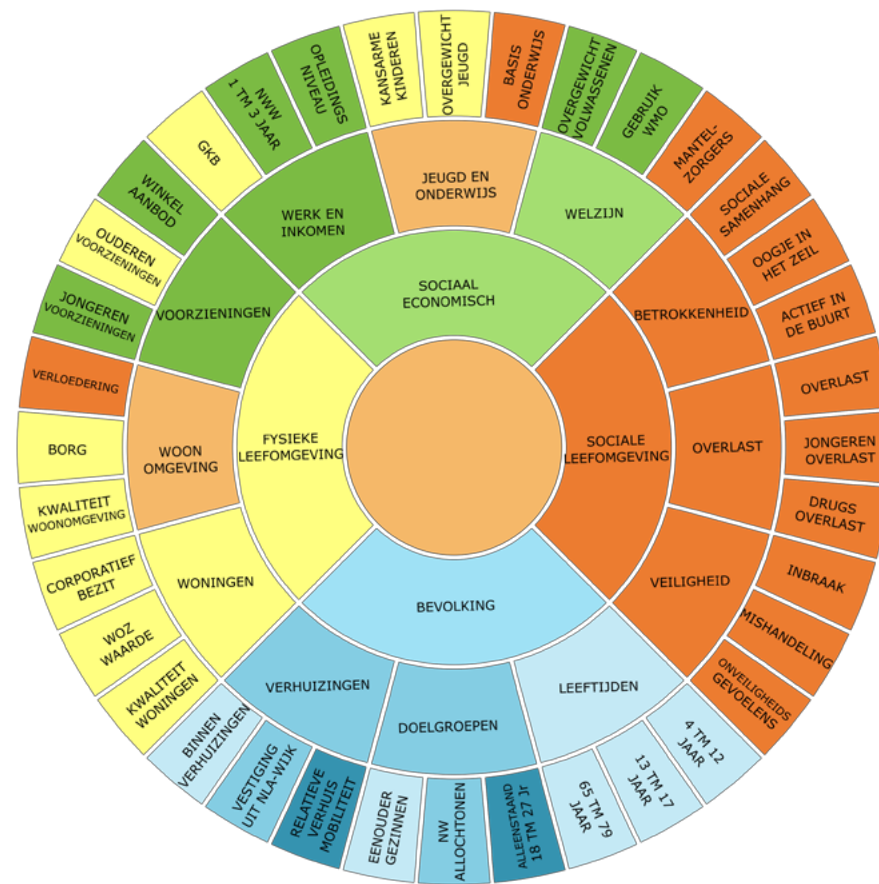
Overlast en veiligheid zijn terugkerende thema's waar we de laatste jaren flinke vooruitgang hebben geboekt. Denk hierbij aan het terugdringen van uitgaansgeweld en drugsoverlast en het aanpakken van onveilige plekken. Goed voorbeeld is de herontwikkeling van het A-Kwartier: samen met bewoners zijn plannen gemaakt voor het opknappen van de buurt en het terugdringen van overlast.

Na een periode van leegstand en teruglopende bezoekersaantallen staat de binnenstad er inmiddels weer goed op. Met een goede mix van winkels, horeca, cultuur en evenementen trekt de binnenstad een groot aantal bezoekers. De projecten voor de binnenstad moeten ruimte bieden aan de steeds hoger wordende bezoekersaantallen.

Ondertussen experimenteren ondernemers en gemeente met de sfeer en uitstraling van de eigen winkelstraat: bloembakken in de Poelestraat, fietsers in de Zwanestraat en paraplu's in de Oude Kijk in 't Jatstraat.

Met al deze aandacht voor de economische ontwikkeling van Groningen zou je bijna vergeten dat er ook nog gewoon gewoond wordt. Op verschillende plekken verbouwen we panden tot woningen of bouwen we nieuw panden op kleine lege kavels. De komende jaren gaan we op zoek naar nieuwe plekken voor wonen in het Centrum.

Ook drukken bewoners onmiskenbaar hun stempel op de omgeving. Dit zien we bij de Leefstraat Kleine Leliestraat, de sport- en speeplek aan de Oosterhaven en de herontwikkeling van het A-kwartier.

Wijkkompas Binnenstad

aantal inwoners 22.084

oppervlakte stadsdeel (ha) 229

bevolkingsdichtheid (inw/ha) 96,5

Wijken:

- Binnenstad
- Binnenstad-Oost
- A-Kwartier
- Binnenstad-West
- Hortusbuurt
- Ebbingekwartier
- UMCG
- Hoofdstation e.o.

Wijkwethouder: Joost van Keulen

Herontwikkeling A-Kwartier

Naar aanleiding van het verdwijnen van de prostitutiepanen is in 2015 een start gemaakt met de herontwikkeling van het A-Kwartier naar een aantrekkelijke buurt om te verblijven, te wonen en te werken. In december 2015 nam de buurt afscheid van de dames. Bewoners, ondernemers en ambtenaren ontwierpen samen een toekomstvisie. De plannen zijn gemaakt. Nu staan we voor de volgende stap: samen deze plannen uitvoeren.

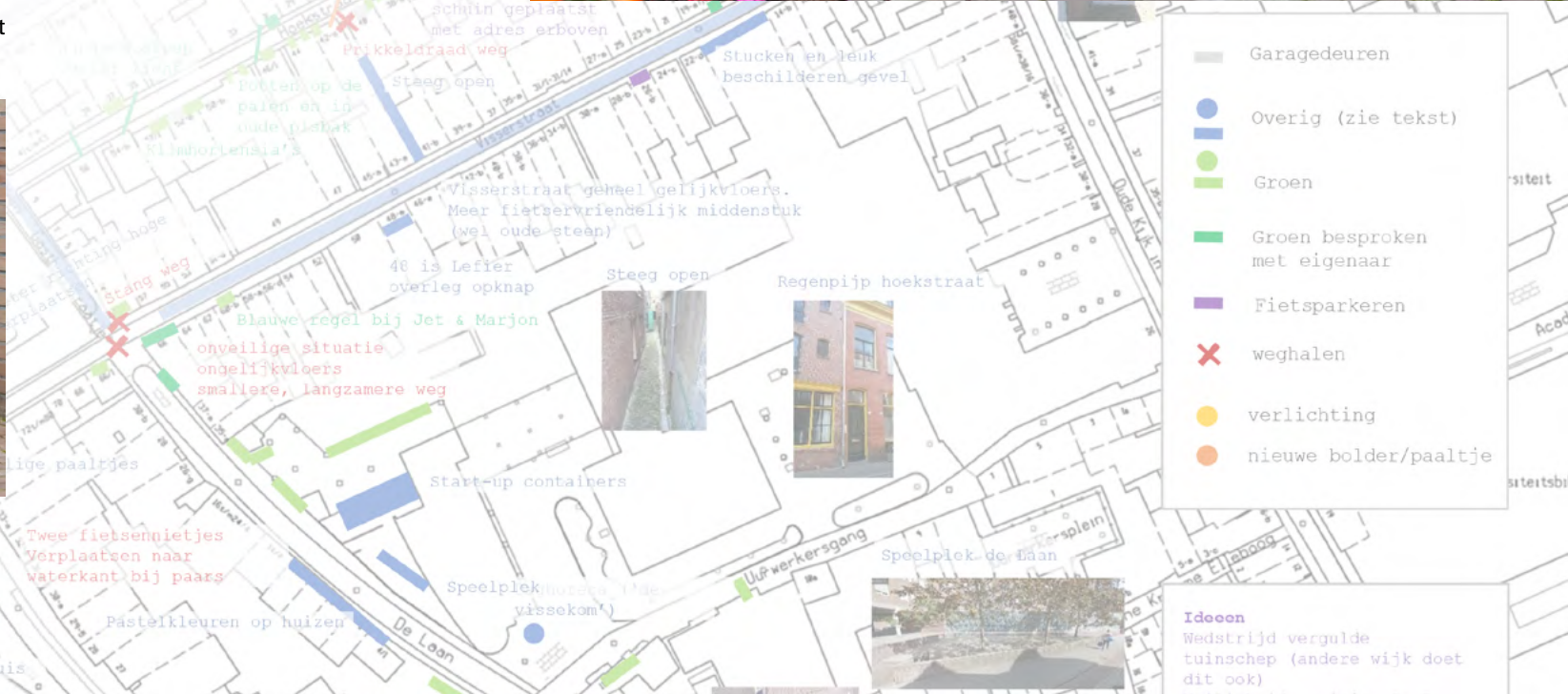
Esther Klaver, voorzitter van buurtvereniging Het A-Kwartier, is zeer enthousiast over de aanpak. "We hebben een werkgroep waarin een stuk of tien bewoners, een projectleider en een stedenbouwkundige zitten. Deze werkgroep komt met ideeën over verbeteringen in de buurt, werkt de ideeën uit in plannen en zorgt samen met de gemeente voor de uitvoering ervan. Datgene wat bewoners zelf kunnen doen, doen ze zelf, de rest doet de gemeente."

Op deze manier zijn buurtbewoners veel meer betrokken bij ontwikkelingen in de wijk en stellen zich actiever op. "De buurt wordt weer van de buurt! Het wordt een stuk gezelliger en socialer op straat, dat merk je direct. Het is prachtig om te zien hoe buurtbewoners, ambtenaren, externe deskundigen en wethouders intensief en met plezier samenwerken om er iets moois van te maken. Daar ben ik best een beetje trots op!"

[▶ Veranderlab A-Kwartier](#)

[📄 Toekomstvisie A+kwartier](#)

[🌐 gemeente.groningen.nl/toekomstvisie-a-kwartier](https://gemeente.groningen.nl/toekomstvisie-a-kwartier)

Ideeen
Wedstrijd vergulde tuinschep (andere wijk doet dit ook)

Verlichting Martinikerkhof

Op initiatief van bewoners en gemeente is aan het Martinikerkhof nieuwe verlichting aangebracht. Die vervangt de gaslantaarns die hier stonden. Eind oktober nam wethouder Joost van Keulen de nieuwe verlichting officieel in gebruik, samen met bewoners en andere betrokkenen.

De oude gasverlichting was regelmatig stuk en de lantaarns gaven te weinig licht. In overleg met bewoners is een nieuwe, energiezuinige armatuur gekozen die goed past op deze historische plek.

De gasverlichting aan het Martinikerkhof was in de jaren zestig een geschenk aan de stad van de Kamer van Koophandel en verwees naar de manier waarop de stad vroeger werd verlicht.

Nog één gas-armatuur blijft staan als blijvende herinnering aan deze verlichting en aan het cadeau dat de stad ooit ontving.

Herinrichting Westervaren

De Westervaren heeft in het voorjaar van 2016 een kleine metamorfose ondergaan. Met de komst van nieuwe winkelketens vonden de ondernemers het tijd voor een opknappbeurt.

Dus ging het gebiedsteam aan de slag?
"Nee" zegt Simon Poelstra, lid van het gebiedsteam Centrum vanuit Economische Zaken. "Wij hebben de winkeliers uitgedaagd om met plannen te komen voor een herinrichting. Als gemeente leverden wij de expertise en dachten mee."

Dus jullie hebben het anders aangepakt?
Jasper Schweigman, lid van het gebiedsteam vanuit Stadsontwerp: "We kijken samen wat we gaan doen, en hoe we dat doen. Bij de herinrichting van de Westervaren hebben we meegedacht of bepaalde dingen handig en duurzaam waren."

En wat is jullie rol?
Simon: "We hebben alle drie onze eigen rol. Jasper zorgt dat het geen kermis wordt op straat. Sjoerd, de stadsdeelbeheerder, let op schoon, heel en veilig. En ik probeer ondernemers te organiseren en motiveren."

Wat vinden de ondernemers van de samenwerking?
Henk Sijtsma, voorzitter van de winkeliersvereniging Westervaren: "We hadden één

aanspreekpunt, het team zorgde ervoor dat er tempo in de mallemol van regelgeving en ambtelijke rompslomp bleef."

En wat vind je van het eindresultaat?
Henk: "Echt een verfraaiing van de omgeving. Uiteindelijk willen we meer omzet genereren en dat klanten en omwonenden dit in een leuke, gezellige omgeving kunnen doen. Dat is op de Westervaren goed gelukt."

Sport- en speelplek Oosterkade

Aan de Oosterkade waren de speeltoestellen aan vervanging toe. Maar moeders uit de buurt vonden het tijd voor een échte opknappbeurt.

In samenwerking met Hanzehogeschool Groningen nodigde de gemeente bewoners en geïnteresseerden uit om het samen op te pakken. Hun ideeën zijn direct omgezet naar een voorstel. Een plek voor jong en oud om te sporten, spelen en ontmoeten, dát moest het worden.

Op 20 mei is de sport- en speelplek voor de buurt geopend door wijkwethouder Joost van Keulen. Nu komen vanuit de hele stad sporters naar de Oosterkade om aan hun conditie te werken.

WIJKINITIATIEVEN

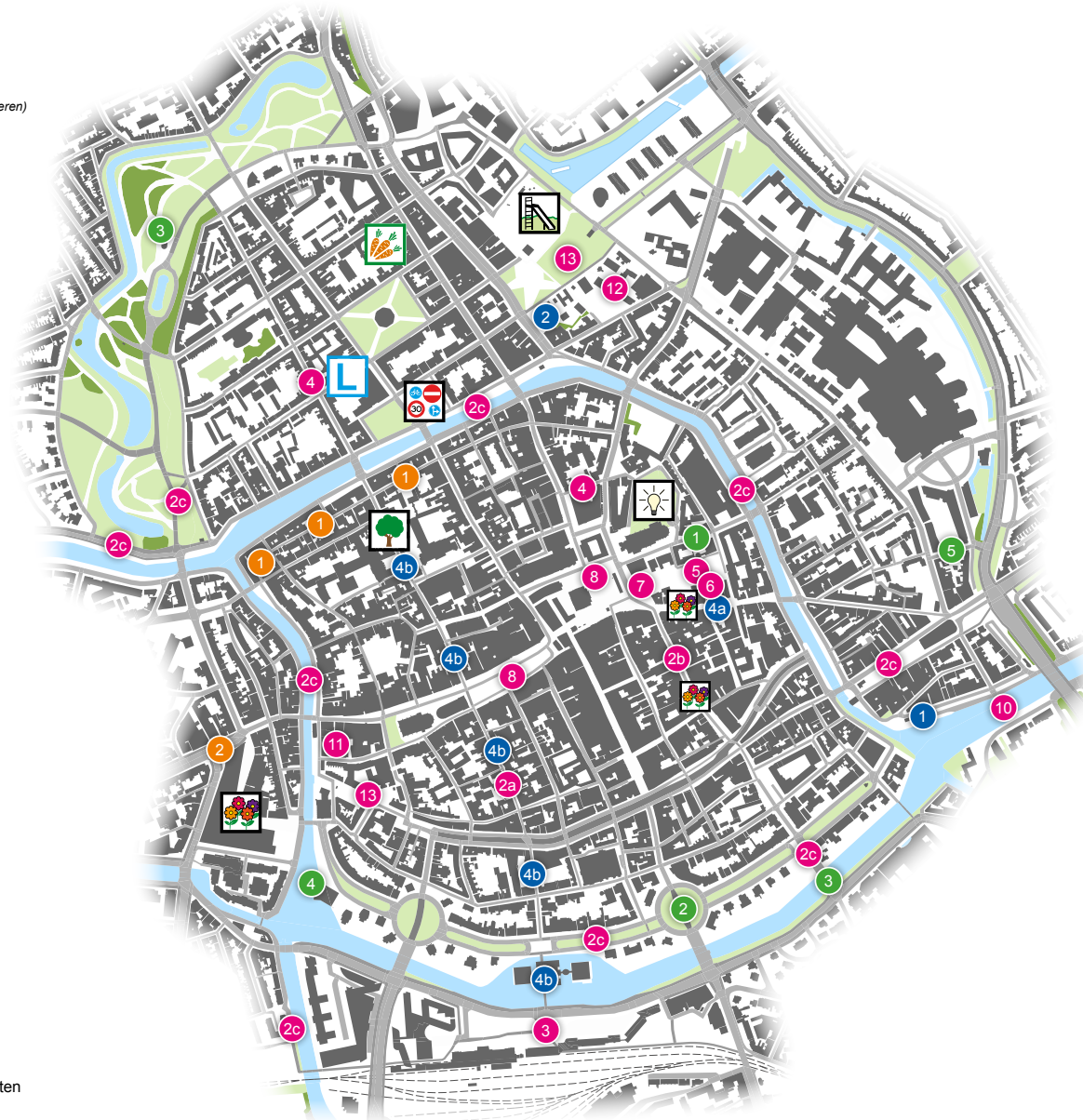
- Verlichting Martiniekerkhof
- Leefstraat Kleine Leliestraat
- Moestuin, Hortushof
- Speelplek Ebbinge
- Verkeersplein Ossenmarkt (leerplek verkeer voor kinderen)
- Vergroening Oude Kijk in 't Jatstraat
- Opwaardering Oosterstraat, Poelestraat & Westerhaven

CO-CREATIE

- 1 **A-kwartier** (Vishoek, Hoekstraat, Muurstraat)
 - Groen - geveltuinten
 - Wonen - faciliteren doelgroepen
 - Opknappen Gasthuisstraatje / Vijfde Drift Noorderhaven
- 2 **Binnenstadvisie - Uitwerking west-kant**
(Bus Westerhaven / www.ruimtevoorjou.groningen.nl)

SOCIALE ONTWIKKELINGEN

- 1 Speelplek Oosterkade (bewegende stad)
- 2 Vensterschool (Borgmanschool)
- 3 Overige projecten:
Sociale samenhang + sociale leefomgeving vergroten
- 4 Veiligheid:
 - a. Uitgaan
 - b. Drugsoverlast / Gele loper

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- 1 Uitvoering binnenstad
(www.ruimtevoorjou.groningen.nl)
Visie Diepenring
- 2 Uitvoering fietsstrategie:
 - a. Folkingestraat
 - b. Fietsparkeren, bv. Oosterstraat
 - c. Slimme fietsroutes
 - d. Parkeervisie
- 3 Stationsgebied
- 4 Herontwikkeling Borgman locaties
(Jacobijnstraat & Nieuwe Kijk in 't Jatstraat)
- 5 Forum
- 6 Nieuwe Markt (achterzijde Poelestraat)
- 7 Oostwand
- 8 Masterplan warenmarkt (Grote Markt, Vismarkt)
- 9 Kunst in de binnenstad
- 10 Fiets -en voetgangersbrug (Tracé Sontweg)
- 11 Scheepvaartkwartier
- 12 Cultuurcluster Ebbingekwartier
- 13 Nieuwbouw

ECONOMISCHE ONTWIKKELINGEN

- **Ondernemers inspireren & faciliteren**
(straataanpak)
- **Evenementenprogramma**
- **Reclamebeleid**
- **Gastvrijheidsprogramma 2.0**

PROGRAMMA STADSBEHEER

- 1 Sint Jansstraat: asfalteren rijbaan
- 2 Hereplein: herstraten rijbaan
- 3 Oosterbrug: onderhoud
- 4 Praediniussingel: onderhoud steiger
- 5 Oostersingeldwarsstraat: asfalteren rijbaan

Planning

2016-2017

- Aanpak Diepenring: één rijstrook met breed fietspad, bredere trottoirs

2017

- Nieuwe busroute Westerhaven – Hoofdstation + bushalte Aweg
- Herinrichting Astraat, Brugstraat, Munnekeholm

2018-2019

- Herinrichting Oosterstraat, Gelkingestraat, Oude Ebbingestraat, Sint Jansstraat,
- Nieuwe brug Kattendiep /Schuitediep
- Aanleg Nieuwe Markt

2019-2020

- Grote Markt

Binnenstad 050 - ruimte voor jou

De komende jaren geven tientallen projecten onder de noemer 'Binnenstad 050 - ruimte voor jou' een forse impuls aan de binnenstad van Groningen. Die binnenstad is ongeveer 1 km². Schaarse openbare ruimte, die we beter gaan benutten. Doel is een aantrekkelijke, toegankelijke, veilige en bereikbare binnenstad, voor jong en oud, voor iedereen.

Voetgangers en fietsers krijgen veel meer ruimte. Veel straten en pleinen worden heringericht en gezelliger. Daarvoor gaan de bussen op een andere wijze door de binnenstad rijden: langs andere routes en waar nodig met aanvullend alternatief vervoer. Het parkeren van fietsen wordt beter. En is er veel aandacht voor aantrekkelijker wonen, werken en winkelen.

De ambitie is groot, maar veel plannen liggen nog niet vast. Dat doen we samen met de Stad. Deelplannen worden gemaakt door de gemeente en Stadjes samen. En ideeën worden opgehaald tijdens Place Gaming, Let's Gro en Binnenstadscafé's.

 ruimtevoorjou.groningen.nl

Colofon

Als de wijk de ruimte pakt, tussenstand gebiedsgericht werken januari 2017 is een uitgave van de Gemeente Groningen. Het is bedoeld om een algemeen beeld te geven van de praktijk van het gebiedsgericht werken in Groningen; er kunnen geen rechten aan worden ontleend met betrekking tot specifieke wijken of projecten.

Concept en vormgeving: SSC Communicatie

Teksten en interviews zijn verzorgd door de Gebiedsteams.

Projectcoördinatie: Frank Brander

Cartografie: Jörgen Boon

Fotografie:

Omslag: Grotografie

Blz. 10, 14, 15 (Wijklokaal Reitdiep): Henk Veenstra

Blz. 18 (Wijkbedrijf Selwerd): Henk Veenstra

Blz. 26, 27 (Golvend Lewenborg): Grotografie & Golvend Lewenborg

Blz. 33 (MFC De Stroming): Jan Hendrik van der Veen & MFC De Stroming

Blz. 34 (Buurtsamenwerking): Dennis Broekema

Blz. 38 (BSO): BSO Schildersbuurt

Blz. 41 (Gordel van Smaragd): Klaas Jan Geertsema

Blz. 41 (De Verwondering): Kris Holwerda

Blz. 44 (Toentje): Jos Meijers

Blz. 46 (Leefstraat): Hadewich Huitema

Blz. 48 (A-kwartier): Han Santing

Blz. 49 (Oosterkade): Oogst Groningen

Blz. 49 (Westerhaven): Henk Tammens

